

Didėji Karė.

Kadangi iš vakarų vokiečiai pasiuntė į rytus, sustiprinimui savo kariuomenės, stovinčios prieš rusus, daug kariuvių, tai vakaruose vokiečių kariuomenė tapo apsilpninta, todėl ji nieko svarbesnio nuveikti nestengia ir juos pasiekia ten nepasiekimais; talkininkai mėgina išnaudoti apsilpninimą vokiškos kariuomenės vakaruose.

Iš Anglijos, sustiprinimui esančios šiaurinėje Francijoje ir Belgijoje angliskos kariuomenės, atsinešė naują armiją. Todėl talkininkai mano, kad jiems pasiseks neįsiti vokiečių į Čalais, o gal galės vokiečius visai iš pajūrių išvyti. Visos kalvos tarp Arras ir Bethune, už kurias ejo smarkūs mušiai per keturis mėnesius, yra dabar francūzų rankose. Kalvos tos valdo Flandrijos lygumas ir apilinkėse Lille, Douai ir Cambrai. Vien Souchez kapinės yra vokiečių rankose, bet ir čia vokiečiai jau silpnai laikosi. Čia francūzai atėmė dalį vokiečių apkalvų. Mušiai nesiliauja nei naktimis. Abidvi pusės naktimis apšviečia mušio lauką raketomis.

Smarkūs mušiai vis dar traukiasi ant visos linijos tarp Arras ir Aix Noullette. Svarbias pozicijas po kelis kartus varžėsi priešais, bet didesnę jų dalį laiko jau francūzai. Skaitoma, jog prie Arras vokiečiai nužudė apie 100,000 kariuvių. Nuostoliai talkininkų buvo taipgi nemaži, bet daug mažesni už vokiečių nuostolius.

Vesges kalnuose francūzai užėmė 3,000 pėdų augstą kalną Helgenfuerst. Francūzų turkos kompanija pirmiausia apvaldė kalną, bet ji tapo vokiečių atskirta nuo francūziskos kariuomenės, laikėsi vienok gerai 4 dienas, kol francūzai neapvaldė kitų pozicijų. Miestas Arras beveik visus yra išnaikintas; išgriauta ir puiki katedros bažnyčia. Mat vokiečiai, lyg tyčia, užsimanė griauti nepaprastą gražų Francūzijos bažnyčias.

Champagne distrikte vokiečių atakai susilpnėjo; mušiai čia ejo prie Vuxtery, taipgi giriose prie Elfrey ir Le Pretre, taipgi prie Metzeral ir į vakarus nuo Amersweiller. Vokiečių besistengimai išvalyti nuo francūzų savo teritoriją nepasisekė. Francūzai tvirtai laikosi Alzatyje, bombarduoja jau taipgi tikros Vokietijos miestą Muenster.

Su galy pagelba vokiečiams pasisekė paimti dalį francūzų grabių prie Carenby, bet kontratakais dalį jų francūzai atgavo. Vokiečiai dabar pradėjo vartoti daug tirštesnius negu pirma gazu, prieš dabartinius ir respiratoriai neapsaugoja kariuvių pakaktinai.

Argonne apskrityj smarkūs mušiai buvo prie Maria Therese, Le Four de Paris ir Haute Chevanche. Le Pretre giriose francūzai atėmė smarkius vokiečių užpuolimus.

Francūzai buvo apvaldė kapines prie Souchez, bet kontratakais vokiečiai jas atgavo. Smarkūs mušiai vis dar eina į pietus nuo Arras ir negalima įsėti, kuri pusė gali išeiti pergalėtoja. Ant šiaur-rytinio mušio lauko nieko svarbesnio neatsitiko. Lietuvoj vokiečiai vis laikosi šiaulių apilinkėse, o Kuršėje valdo pajūrius nuo Palangos iki Liepojos. Savalky gi gubernijoj buvo susirėmimai prie plian- to nuo Suvalkų iki Kalvarijai ir kaip praneša vokiečių raportas, jie apvaldė tulas rusų pozicijas, tik nežinia, ar tos apvaldytos pozicijos turi kokią nors svarbą. Lonžos gubernijoj Hindenburgo kariuomenė apgulė mažą rusų tvirtovę Osowiec, bet paimti iki šiol nestengė. Vieną naktį tvirtovę išgula mėgino išeiti ir vo-

kiečius užpulti. Jai pasisekė daug vokiečių paguldyti.

Traukimas vokiečių nuo šiaurinių prie Varšavos taipgi tapo sulaukytas, kadangi sujungta austro-vokiečių kariuomenė rusai sulaukė į šiaurius nuo Krasniko, Liublino gubernijoj. Nors vokiečių ir austrų karės ministerijos dar vis giriasi savo laimėjimais ir vijimu rusų į šiaurius ir žengimu vis giliau Lenkijon nuo pietų, bet ištikro jų žengimus į šiaurius nuo miestelio Krasnik tapo sulaukytas. Rusų kariuomenė tuose kraštuose tapo žymiai sudrūtinta, ji gavo ir amunicijos tiek, kad jos užteks kokiui laikui.

Sujungtos austro-vokiečių kariuomenės, vedamos vokiško generolo Mackensen ir Austrijos kunigaikščio Ferdinando, mušiuose tarp Vislos ir Bugo tapo pirmyn žengime sulaukytos. Kariuomenės tos susidėjo iš trijų korpusų, iš viso 120,000 kariuvių. Vienas korpusas tapo suvisu išnaikintas, o kiti labai išretinti. Ant tos linijos austro-vokiečių kariuomenė visur atgal traukiasi, o kaip kur net be tvarkos bėga. Mušiuose kunigaikštis Ferdinand nužudė visą veik savo kariuomenės rezervą be jokio reikalo ir naudos. Per penkis dienas austro-vokiečių kariuomenė nužudė 48,000 užmuštų kariuvių ir 8,000 nelaisvės pakliuvusių, o per penkis paskutines savaites rusai vien nelaisvės paėmė 53,000. Tokias bent žinias praneša iš Petrogrado.

Austro-vokiečių kariuomenė taip, kaip ir rusų, tapo žymiai sudrūtinta, todėl vokiškas generolas Mackensen vėl mėgina žengti pirmyn. Kaip rodosi, ir Rusijos karės ministerija neturi pilno užsitikėjimo, kad taip jau galėtų lengvai įveikti ir sustiprintas priešų kariuomenes. Rusijos karės ministerija persergsti gyventojus prieš dėjimą per daug vilčių dėl paskutinių rusų pasisiekimų mušiuose tarp Vislos ir Bychovo, nes lygiai vokiečiai, kaip ir austrai, gavę pastiprinimą, vėl mėgina žengti pirmyn. Kituose kraštuose ir jų laimėjimai kitur gali išnaikinti pasiekimus rusų laimėjimo mušij tarp Vislos ir Bychovo. Karės frontas rytuose traukiasi ant tukstančio suviršum mylių, tai tokiam ilgame fronte rusai gali vienur jamų laimėti, o kitur pralaimėti, o pralaimėjimas gali priversti laimėjusią kariuomenę trauktis taipgi atgal. Generolo Mackensen planas yra: apvaldyti piet-rytinę Lenkiją, traukti Mažrusiją ir užimti Kievą, o apvaldyti Lietuvos, šiaurinės Lenkijos ir Latvijos, palikti Hindenburgo kariuomenę.

Mažesni susirėmimai dar vis pasitaiko Galicijoj ir šiaur-rytinio nuo Lvovo (Lemberg) bet tie susirėmimai, žinoma, neturi didesės svarbos, nes didėję rusų kariuomenė jau pasitraukė iš Galicijos, tai suprantama, kad turės iš ten išsinešinti ir mažes dar ten užsilikusios dalys, nes kitais jais apstotų ir priverstų pasiduoti.

Iš Londono pranešė, buk tarp Rusijos ir Japonijos pasibaigė tarybos ir šitie buvę priešais užmezgė atsigynimo ir užpuolimo ryšį. Todėl Japonija gal atsisų pagelbon Rusijai savo kariuomenę padėti mušti vokiečius.

Vokiški povandeniniai laivai atsirado jau Baltosiose jūrose ir gauda laivus, gabenančius Rusijai amuniciją iš Anglijos ir Francūzijos, ir gali privežimą visai perkirsti. Rusijai likti tik Japoniją, galinti šiek-tiek amunicijos parūpinti, bet ne tiek, kiek Rusijai dabartinėj karėj reikia.

Iš Berlino pranešė, jog Rygoj už baltumą laike mušio sušaudyta 8 rusiškų aficerai. Žinoma,

bailūs aficerai vien demoralizuoja kariuomenę ir juos baime užkrečia.

Ant karės lauko su Italija, nors austrai pasigiria laimėjimais, sumušimu italų, bet aišku, kad tie laimėjimai nedidelės svarbos, jeigu iki šiol negali italų pirmyn žengimą sulaukyti. Carskalosi apilinkėse ir Goricoj italų kariuomenė žengia vis toliau į šiaurius. Prie Gorica ir Plava austrai labai daug savo kariuvių nužudė. Mušiuose Isonzo paupiuose austrai nužudė jau apie 50,000 savo kariuvių. Ir Tyrolin italų kariuomenė nesulaikoma žengia vis toliau į šiaurius. Ežero Garda apskrityj traukiasi dar vis smarkūs mušiai. Tria Val Grandė italai pagėmė austrų stovyklų liniją, iš kur išėjo austrų kariuomenė. Italams padeda ir badas, kokį kenčia Pietinės Austrijos gyventojai.

Subruzdė ir pakilo iš ilgo miego serbai ir montenegrinai. Abiejų kraštų kariuomenės susijungė kruvon ir veržiasi į Austrijos serbų apgyventas provincijas Bosniją ir Hercegoviną. Kita serbų kariuomenės dalis susirinkta prie Vengrijos rubežų ir rengiasi Vengrijon įsiveržti. Ji galės padėti italams veržti Trieste ir mėginti apvaldyti Chorvatią (chorvatų yra taipgi serbai, tik jie yra katalikai).

Ant mušio lauko prie Dardanelų jurių siaurumos nieko tikrai svarbaus neatsitiko, bet ant Gallipoli pussalio mušiai eina savo keliu. Nors turkai giriasi savo ne laimėjimais, bet turbut čia yra kitaip, taigi, kad ne turkai, bet talkininkai laimi. Iš Londono vis praneša apie neramumas Turkijoj, ypač jos sostinėje. Tose Londono žiniuose bent dalis yra teisybės, nes Turkijoj yra badas, o badą kenčianti ramiai nemėgsta užsilaikyti, už savo kentėjimus jie turi ką nors kaltinti, kaltina savo valdžią ir prieš ją sukija.

Iš Berlino pranešama, buk Bulgarija užbaigė tarybas su Turkija apie rubežų pataisymą. Turkija atiduoda Bulgarijai tuos Europinės Turkijos kraštus. Matyt tuom ji nori sulaukyti Bulgariją nuo įsikisimo karėn. Jeigu žinia apie susitaikymą Turkijos su Bulgarija yra teisinga, tai, matyt Bulgarija karėn nebus, nes be karės gauna tai, kas ją užganėdina.

Vokietija baigia jau žudyti savo kolonijas. Rytuose buvusios kolonijas nuo jos atėmė japonai; Afrikoj buvusias kolonijas vienas atėmė francūzai, kitas anglai. Dabar gi esantis anglų tarnystoj, buvęs boerų generolas Botha, su boerų kariuomene įsiveržė į didžiausias piet-rytinės Afrikos valdybas. Gen. Botha valdybas apvaldė, prikyrė jas prie pietinės Afrikos angliskų kolonijų, o vokiečių kariuomenę, apie 4,000 kariuvių, nelaisvės paėmė. Piet-rytinės Afrikos vokiškos kolonijos užima didesnį žemės plotą negu visa Vokietija.

Iš Karės Lauko.

Rymas. Čia tapo pagarsintas karaliskasis prisakymas, kuriuomi suteikiama valdžiai galė paversti visas priemones tam, kad padidinti amunicijos išdėbimą. Privatiskos dirbtuvės bus atiduotos kariskos valdžios kontrolėn.

Čia menama, kad stipri austrų tvirtovė Goritz netrukus bus paimta. Austrai, sakoma, apledo savo tranšėje netoli Goritz, nes bijojosi, kad italai jų neapsuptų. Sulyg vieno gando, visas ketvirtadalis italų armijos dalyvavo mušyje ant Goritz fronto, bet nežinint dides italų ugnies ir smarkių atakų, austrai visgi atsilaikė ir italus atmušė. Italijos karalius ir premieras Salandra, sakoma, buvo šio mušio liudininkais.

Tyrolio ir Trentino kalnuose atkaklys mušiai nesiliauja, bet pasėkmės yra menkos, nes dideli ir status kalnai labai apsunkina kariską operaciją.

Rymas. Italų šarvuotas skraiduolis Amalfi tapo torpeduotas ir nuskandintas šiaurinėj dalyj Adriatikos jurių. Torpedavo jį austrų povandeninė valtis. Oficialis italų pranešimas sako, kad beveik visi aficerai ir jureivai tapo išgelbėti. Amalfi laikos laiku turėdavo 684 vyrus įgulos.

Kuomet torpeda sprogo ir laivas pradėjo skęsti, laivo kapitonas, pirm negu paliepti jureiviams sėkti nuo laivo, sušuko: "Lai gyvuoja karalius, lai gyvuoja Italija!" Visa įgula, išstatyta eilėmis laivo užpakalyj, atkartojė kapitono šauksmą ir po to šoko į jūras.

Berlinas. Francūzų šarvuotas skraiduolis Jeanne D'Arc bombardavo turkų miestą Alexandretta. Vėliau ant vokiško konsulato tapo nušauta.

Londonas. Pietinėj Lenkijoj, tarp upių Vislos ir Bugo, rusai, drūčiai sustiprinti rezervomis, turėdami savo užpakalyje geležinkelį, o ant savo sparnų tvirtovės Ivanogor ir Lietuvių Brastą, ant kurių jėgų galėjo atsiremti, atmetė teutonų atgal ir tuom laikui pavertė j niekus jų plianą.

Talkininkų kariski ekspertai nurodinėja, kad vokiečiai dabar jau penktų sykiu mėgina prisiartinti prie Varšavos ir ją paimti, bet kad ir šitas penktas jų pasikėsinimas nuėjo pernėk.

Vienna. Austrų oficialis pranešimas patvirtina žinias apie tai, kad rusai pradėjo gntik gntis, bet ir patis atkakliai austro-vokiečius užpuldinėti. Šitie užpuldinėjimai buvo taip smarkūs, kad austrai tapo numušti nuo savo pozicijų prie Krasnik ir turėjo pasitraukti atgal.

Berlinas. Vokiečių oficialiskame pranešime, kurį išleista liepos 8 d. nurodoma, kad Lietuvoje buvo didelis mušis, kuriame rusai, matyt, smarkiai vokiečius atkakavo. Kokioj vietoj tas mušis buvo, kol kas apie tai negalima nusimantyti, nes vokiškas pranešimas sako tik abelsais žodžiais, kad rusų atakas buvęs "nuo Kauno pusės." Tas reiškia, kad mušis galėjo būti arba Suvalkų gub., arba Kauno gub., apie Dubisų. Vėta patenyt taipgi tai, kad šiandien pirmu sykiu laike visos karės oficialiskame pranešime yra aiškiai paminėtas Lietuvos vardas. Iki šiol vokiški ir rusiški pranešimai, tarsi, vengė paminėti Lietuvos vardą ir vartodavo vardus-tai šiaurinė Lenkija, arba Kurlandija, arba Baltiko provincijos.

Cetinė. Montenegrinai vėl pradėjo smarkiai veikti. Jie laiko užėmė Albanijos miestą Scutari ir pradėjo mušius su austrais.

New Yorkas. Laivas Adriatic, išplaukęs iš New Yorko birželio 30 d. su 339 pasazieriais ir didele daugybe amunicijos, laimingai atvyko į Liverpool, Anglijoj.

Londonas. Didelis pulkas talkininkų lakunų-išviso apie dvidešimt-ūpuolė liepos 8 d. miestą Bruges, Belgijoj, ir ten padarė vokiečiams didelių nuostolių.

Pretoria, Pietinėj Afrikoj. Generolas Botha, vadas angliskos kariuomenės Pietinėj Afrikoj, priėmė pasidavimą visų kariskų įgėgu, kokias vokiečiai turėjo piet-vakarinėj Afrikoj.

Gen. Botha, turamings sukilimą boerų, įsiveržė su savo kariuomene į vokišką koloniją Piet-rytinę Afriką. Jo kariavimas buvo pasekmingas ir dabar jis užėmė visą vokišką koloniją, kuri yra 322,450 bertainių angliskų mylių dydžio (apie 10 syk didesnė negu Kauno

ir Vilniaus gubernijos sykiu paimtos, bet gyventojų turi tik apie 80,000).

Cleveland, O. Čia yra Cleveland Automatic Machine Company, kuri išdirbinėja sprogančias bombas karės reikalams, kurių taip daug dabar dirbama talkininkams. Ši kompanija gavo daugelį laišky, kuriuose grasinta, kad jeigu nesiliaus bombų dirbė, tai dirbtuvės bus išdinamituotas. Dabar kompanijos perdėtiniai pridavė krasos valdininkams keletą laišky, kuriuos, sakoma, prisiusta užkrėstus karštingės bakterijomis ir nuodingais milteliais pripildyta. Sakoma, kad mergina, kuri tuos laiškus atidarinėjo, suširgo. Manoma, kad vokiečių prietarėjai tokiu būdu nori atgrasinti dirbtuvę nuo bombų ir ginklų dirbimo.

Washingtonas. Amerikos laivyno departamentas paėmė į savo rankas bevielino telegrafo stotį Sayville, L. I. Šita stotis buvo privatiska ir vienatinė stotis tiesioginiam susisiekimui tarp Amerikos ir Vokietijos.

Laivyno sekretorius Daniels liepė užimti šitą stotį todėl, kad, sakoma, jog iš šitos stoties buvo siuntinėjamos žinios vokiškoms povandeninėms valtimis apie judėjimą laivų tarp Amerikos ir Europos, o tas yra priešinga Amerikos neutraliskumui.

Turin, Italijoj. Laikraštis Giornale d'Italia pasakoja apie sugavimą vokiškos povandeninės valties Adriatikos jūrose prie skancijų aplinkybių.

Italų kariskasis laivas pagavo garlaivį vienos iš Balkanų viešpatijų, bevežant benzina. Garlaivio kapitonas prisipažino, kad jis turėjo perduoti benzina vokiškam submarinui, tam tikrojo, iškalno sutartoj vietoj. Tuomet italų kariskio laivo kapitonas užėmė garlaivį su benzinu, vietonį jureivų pastatė savuosius, apredęs juos paprastais jureivais. Ant garlaivio liepta taipgi perkelti ir keletą kulkasvaidžių. Po to nuplaukta į sutartą vietą. Čia atvykus, paženklinuto laiku ir paženklinotoj vietoj pradėjo iš povandens išsinerdinėti vokiška valtis. Pasiveikinta-sulyg jureivų papročio. Po to laivo kapitonas, išėjęs pirmyn, sušuko: "Pasirinkit, ką norit! Pasiduokit, arba busit nusiųsti dugnan." Teutonai veljo pasiduoti. Italų laivas parsitraukė submariną su vokiečiais į savo uostą.

Washingtonas. Notoj, kurioje Vokietija atasko į Suv. Valstijų notą, Vokietija atkartoj, kad amerikoniški laivai, užsimantį legaliską komerciją, nebus užpuldinėjami ir kad amerikoniškas, plaukiantiems ant neutraliskų laivų, nebus jokio pavojaus.

Toliaus Vokietija štai ką sako: "Vokiškoms povandeninėms valtimis bus įsakyta perleisti amerikoniškus pasazierinius laivus liuosai ir saugiai, bet Amerikos valdžia turi duoti užtikrinimą, kad šie laivai neveža kontrabandos; toki laivai privalo but paženklinami specialiskais ženkais ir apie jų plaukimą privalo but duota žinia iskalno."

Apart amerikoniškų laivų, tokių pat teisę duodama ir keletai neutraliskų laivų.

Amerikoj šitas Vokietijos atsakymas sukelia neuzsiganėdinimą, nes jis neduoda tiesaus atsakymo ant Amerikos reikalavimų, išdėstytų jos notose.

Amerikos augsti valdininkai išreiškia nuomonę, kad tarp Amerikos ir Vokietijos prasideda labai pavojingį santikiai, ir kad galima laukti kriziso. Prezidentas Wilsonas, sakoma, tuojaus grįžta į Washingtoną. Washingtonas, sakoma, valdininkai turi toki įspūdį, kad Vokietija nori išsikinkinti, arba, kaip sakoma, Ameriką už nosies vadžioti ir todėl ji neduoda tiesioginio atsakymo į Amerikos reikalavimus.

Rymas. Belgiskasis pasiuntinys prie Vatikano kreijėsi prie popiežiaus prašydamas, kad popiežiaus dabar užprotestuotų prieš vokiečių žiaurų elgimąsi Belgijoj ir prieš sulaužymą Belgijos neutraliskumo. To paties nuo popiežiaus pareikalavo ir Sir Henry Howard, Anglijos atstovas prie Vatikano, kuris prašo, kad popiežiaus pasmerktų vokiečius už Lusitanijos nuskandinimą ir abelnai už skandinimą neaptingluotų laivų bei už vartojimą nuodingų gazų.

Londonas. Anglija turi liuosą uostą Aden piet-vakariniam gale Arabijos. Turkai su dideliu skaitliu arabų, perėję Adeno tyrus, užpuolė anglų garnizoną netoli Lahej ir privertė anglus pasitraukti atgal į patį Adeno uostą.

Berlinas. Jeigu vokiški socialistai reikalavo užbaigimo karės, tai ne todėl, kad jie būtų savo tyvynei neistikimi. Taip sako vienas iš vokiškų socialistų vadų, Dr. David, kuris aiškina laisrasiuose, kad vokiški socialistai todėl pradėjo kalbėti apie taiką, kad jie absoliutiškai yra persitikirinę, jog Vokietija galų-gale laimės.

Londonas. Iš Francūzijos pranešama, kad po keturių mėnesių karštų mušių tarp Arras ir Bethune, francūzų armija pagaliai užgriebė į savo rankas visas augšesnes vietas, nuo kurių matyt Flandrų lygumos. Nuo šitų augštumų matyt, kaip ant delno miestai Lille, Douai ir Cambrai.

Francūzai užėmė visas pozicijas išilgai kelio tarp Arras ir Bethune, išskyrus vieną: Souchez yra iki šiol dar vokiečių rankose.

Praėjo nedėdienio nakčia vėl atsibuvo bausis mušis, po kurio francūzai išlupo iš vokiečių apie pusverstį tranšėjų. Mušis atsibuvo prie raketų šviestos.

Pasiūčiausi mušiai atsibuvo ant trumpo 15 verstų fronto tarp Arras ir Aix Noullette. Jie kasdien beveik ejo be pertraukos, pradedant nuo kovo 9 d. Kaip atkaklys mušiai čia buvo, galima spresti iš to, kad sulyg francūzų oficialis apskaitliavimų, šitų vietoj vokiečiai per tą laiką nustojo mažiausiai 100,000 kariuomenės. Regykla čia tiesiog baisi. Visa žemė yra tiesiog su-rausta-suknista bombų ir kulky.

New Yorkas. Vokiškas submarinas, kuris nuskandino Lusitaniją, tapo pa autas į vieną iš angliskų plieninių tinklų, kuriais Anglijos pakraščiuose mėgina submarinus gaudyti.

Manila, ant Filipinų salų. Žmonės, atvykusieji į šį miestą iš Saigon (sostinė francūziskos kolonijos Azijoj), praneša, kad visi laivai, priklausanti kompanijai Messageries Maritimes, esą, tapo permaitinti į kariskus transportus, kad pervežti rusų kariuomenę iš Sibyrus į Dardanelius. Šitie žmonės pasakoja, kad kaip tik tos kompanijos laivas atvyksta į Saigon, tai visi pasazieriai buvo perkeltami į kitą laivą, o dailydės ir kiti meisteriai tuojaus daro reikalingus pataisymus ir laivas po to siunčiamas į Vladivostoką.

Londonas. "Raudonojo Kryžiaus Draugija" suzinėjo, kad vokiečiai vartoja ant rusų fronto kitokios rūšies gazus, negu Francūzijos. Ant rusų fronto vartojami gazai yra tirštesni ir nuodingesni ir veikia greičiau negu gazai, kuriuos vokiečiai vartojo Francūzijos.

Berlinas. Laikraščio Tageblatt korespondentas iš Czernowitz, Bukovinoj, šiaip praneša: "Rusai fortifikuoja savo parabežį priešais Rumaniją. Daug tukstančių vyrų kasa tranšėjas išilgai rubežiaus ir stato tvoras

su vielinėmis pinklėmis. Darbai varoma su didžiausiu greitumu.

(Rusijos gubernija Bessarabija yra ant rytinio Rumanijos parubežio. Austro-Vengrija, sakoma, apsiėmusi užkariauti Bessarabiją ir perduoti ją Rumanijai, jeigu ji stos Austro-Vokietijos pusėje ir prigelbės nuveikti talkininkus. Iš kitos pusės Rusija taipgi mėgina pritraukti Rumaniją savo pusen ir prizada Rumanijai Transylvanią, kuri dabar yra Vengrijos dalim).

Vienna. Austrų kariskasis ofisas paaiškina, kodėl mušiai ant Ruso-Galicijinio fronto aprimo: austrų kariskasis ofisas aiškina, kad austrai pasiekė jau savo tikslo, atimdami nuo rusų Lembergą ir įgydami stiprias atsigynimo pozicijas ir todėl toliaus šių sykiu neturi reikalo eiti.

Londonas. Amunicijos ministeris David Lloyd-George pradėjo sparciai darbuotis: per dvi savaitis jis įsteigė apie 600 biurų, kurie gavo 90,000 liuosnorių darbininkų kariskos amunicijos dirbimui.

Londonas. Laikraščio Times korespondentas praneša iš Sofijos, Bulgarijoj, buk Vokietija davusi Rumanijai tik vieną mėnesį laiko susitaikinimui su Austrija ir Vokietija. Austrija pasiulė Rumanijai tulą dalį bukovinos ir rusiską Bessarabiją, jeigu Rumanija stos teutonų pusėje, arba prizadės užlaikyti pilną neutralitetą.

Korespondentas praneša, kad austrų ministeris Buchareste liepos 8 d. perdavė Rumanijos valdžiai notą, kurioj viršminėtos išlygos yra paženklintos.

Londonas. Vokiškų kariskų orlaivių departamentas, sakoma, tik-ką užbaigė šešis milžiniškus naujo tipo orlaivius. Šitie orlaivai neš po 20 žmonių kiekvienas ir turės po 4 kulkasvaidžius. Orlaivų vaizmo jėgą suteiks aštuoni motorai su keturiomis poromis sparnų.

Atėnai, Grekijoj. Sulyg laikraščio London Chronicle korespondento pranešimo, smarkiausias ir nuožmiausias mušis ant Gallipoli pussalio pasitaikė liepos 6 dieną, kuris tęsėsi ir antrytojas. Dalyvavusieji šiame mušyje apskaitliavoja, kad turko-vokiečiai čia nustojo 7,000 užmuštų ir apie 14 ar 15 tukstančių sužeistų kariuvių. Daugelį belaisvių taipgi paimta.

Siame mušyje, anot korespondento pranešimo, dalyvavo visa talkininkų armija, išsodinta pietinėj pussalio dalyj, o austrai-liciai ir newzelandiečiai, esanti toliaus į šiaurius, taippat prigelbėjo.

Paryžius. Laikraštis La Libertė sako, kad italų laikraštis Idea Nazionale buk gavęs žinią iš Konstantinopolio, kad Turkijos sultanas mirė jau keletą dienų atgal, bet kad jaunaturtin partija, kuri dabar laiko valdžią savo rankose, tą žinią slepia, nes bijosi politiskų riaušių iškilimo.

Londonas. Iš Mytilene ateina žinia laikraščio Times, sulyg kurios vokiečiai buk stiprina Konstantinopolį naujais fortais. Tukstančiai kariuvių ir darbininkų pilna naujus apkalus, kasa tranšėjas, vielines tvoras, stato naujas kanuoles ir vakarus nuo Konstantinopolio jurių pakraščio.

Rymas. Telegramas iš Sofijos, Bulgarijoj, praneša į Agenzia Nazionale Ryme, buk turkų ministeris Hassam Effendi išvažiuoja į Sveicariją, kad pradėti tarybas apie padarymą atskiros susitaikinimo tarp Turkijos ir talkininkų.

IS AMERIKOS.

VALDZIA PAEME I SAVO RANKAS VOKIECIU BEVIELINI TELEGRAFA.

Washington, D. C. Suvenytų Valsčių valdžia paėmė i savo rankas vokišką bevielinio telegrafo staciją Sayville. Dėl to vokiški laikraščiai kelia triukšmą, nors tam pamato neturi. Juk ir Vokietijoje nėra nei vienos valdžios nekontroliuojamos svetimo krašto valdžiai tarnaujančios bevielinio telegrafo stacijos; vokiškai gi stacija primetama neutralizmo laužymas. Pirklybos ministeris Redfield savo rašte užsienio ministeriui praneša, kad Sayville stacija buvo Vokietijos valdžios kontroliuojama ir jai ji karės laike tarnavo. Ji pranešdavo Vokietijos pavardiniams laivams reikalingas žinias apie išplaukiančius iš Amerikos Europos pirklybinius laivus ir apie jų gabenamus daiktus.

VĖTRA.

Cincinnati, O. Naktį liepos 8 d. kilusi vėtra apėmė visą plotą nuo Nebraska valstijos iki Ohio, ir visuose ant jos kelio esančiuose kraštuose daug blogo pridirbo. Iš viso užmušta apie 100 žmonių, ir sužeista suvirsum šimtas. Nuostolius, vėtro padarytus, skaito milijonais doliarų. Mieste Cincinnati ir jo apylinkėse žuvo 33 žmonės, o truksta 15, su kuriais nežinia, kas atsitiko. Rytiniuose Missouri valstijos kraštuose užmušta 7 žmonės, tame 3 moteris ir 3 vaikai. Mieste St. Charles išgriauta namai. Miestelis St. Peters ir kaimas Gilmore tapo veik suvisu išgriauti. Lincoln apylinkėse, Nebraska valstijoje, ledai ir vėtra nemažai blogo pridirbo. Pietiniuose Illinois valstijos kraštuose vėtra taipgi nemažai blogo padarė. Indiana valstijoje žuvo 3 žmonės. Vėtra užgriebė taipgi valstijas Kentucky, Iowa ir visur daug nuostolių pridirbo. Ohio valstijoje daugiausiai blogo padarė miestuose Cincinnati ir Dayton.

VOKIECIU INTRIGOS IR SELMYSTĖS.

Washington, D. C. Anglijos ambasadorius Cecil Spring Rice pagarsino, buk jis turi gana patikrinimui žinių, jog Suvenytose Valstijose yra vokičių susikabėjimas, kurio tikslas yra sprogdinti dirbančias amuniciją ir ginklus taktininkams dirbtuves. Vieną iš suokabininkų buvo nusizūdęs dabar Holt, arba profesorius Muentner. Už išsprogdinimą tokių dirbtuvių siuloma dovanos po \$10,000; tiek jau siuloma už išsprogdinimą gabenančių amuniciją taktininkams laivų. Kalbama, buk Holt, prieš suarestavimą kelinuose laivuose padėjo pragariškas mašinas, bet kaip iki šiol, tokių mašinų nesurado.

BAIMĖ TURI DIDELES AKIS.

Tarrytown, N. Y. Po pasikėsinimui vokiečio Holt ant gyvasties Amerikos turtuolio J. P. Morgano, ir kitus milijonierius apėmė baimė. Didžiausią Amerikos turtuolį John D. Rockefeller saugoja pulkas detektyvų ir policistų. Tik ištikimi darbininkai gali užėiti ir Rockefellerio teritoriją. Saugiai dabojami ir vaikai jaunjo Rockefeller.

KALTINA ŽYMIUS SERBUS.

New York. Valdžios agentai suėmė ir padavė teismui kapitoną Antaną Siferovich, narį amerikoniškos ir montenegriškos Raudonojo Kryžiaus Dr-jos, kuris tikėjosi tapti Amerikoj generališku Montenegro konsulu. Kaltina jį už rinkimą Amerikoj liuosnorių Montenegro kariūmenėi, taigi už lauzymą neutralizmo. Norima taipgi sužinoti, ar kapitono surinkti Raudonojo Kryžiaus Dr-jai pinigai ištiko jai teko ir ar visi jai teko? Už tą patį prasižengimą traukia atsakomybės taipgi buvusį Montenegro užsienio ministerį Jovo Matanovich ir kolj ten Sava Gijarskovich.

NORI MIESTUI PARDUOTI GATVINIŲ KARŲ LINIJAS.

Detroit, Mich. Turinti čia gatvinius karus Detroit Railway Co. pasiūlė savo mieste esančias žarų linijas miestui parduoti.

Miestas nori jas nuo kompanijos išpirkti, jeigu ji perdaug nereikalau.

ŠOVĖJAS I MORGANĄ NUSIZŪDĖ.

Glencove, N. Y. Pašovęs garų Amerikos turtuolį Morganą, kalėjimė sėdintis Frank Holt, pasinaudojo iš prasišalinimo sargo, per langą nuo 50 pėdų išsoko ant akmenimis išklotu kiemo ir užsimušė ir tokiu būdu pasiūso nuo teismo bausmės.

PLĖŠIKŲ UŽPUOLIMAS.

Livingston, Mont. Prie vakarinio inėjimo į tautišką parką Yellowstone, vienas plėšikas su laikė 12 vežimų, vežančių parkan pasazierius, kurių buvo apie šimtas ir visų kišenių ištuštino, atėmė pinigų ir vertesnius daiktus. Telefonu pašaukti parke stovintį kareivį atėjo jau po laiku. Suėmė du nužirėtu vyrų, bet ar jie yra užpuolikai, nežinia.

UŽSIDEGĖ GARLAIVIS.

New York. Gauta čia telegramas, jog Atlantike, 570 mylių nuo Halifax, nuo eksplozijos užsidėgė gabenantis amuniciją angliskas garlaivis Minehaha. Laivo kapitonas vienok pranešė, kad ugnis tapo suvaldyta. Manoma, kad gaisrą pagimdė vokiški suokabininkai, nes laike gaisro laivą pripildė nepaprasti, troškinanti dūmai, kurie sunkino ugnies gesinimą.

AUDRA IR DEBESIŲ PRAPLYŠIMAI.

Bloomington, Ill. Liepos 10 d. šiose apylinkėse siautė audra su debesų praplyšimais, kurie labai daug nuostolių pridirbo laukuose. Apylinkėse Decatur kilo baisus sukūrys, kuris taipgi nemažai nuostolių pridirbo.

PLĖŠIKŲ LAIMIKIS.

Greenville, Ala. Keturi plėšikai su laikė New York-New Orleans geležinkelio traukinį ir ištuštino pačią vagoną, gabenantį pinigų. Užmušė konduktorių McRae. Paėmė \$200,000 pinigų ir pabėgo.

PERSERGĖJIMAI LAIVAMS.

Washington, D. C. Išplaukė iš New Orleans į Angliją laivai Howth Head ir Napur, bevieliniu telegrafu gavo persergėjimą, jog jų krautuose padėta dinamitas. Žinoma, kapitonas tuoj krautuose išieškojo, bet nežinia, ar rado dinamitą. Žinią apie padėtą dinamitą gavo vienas New Orleans laikraštis, ir tuoj pranešė jurių departamentui, o tas bevieliniu telegrafu persergėjo laivus. Dangelis mano, kad tai yra kokių sturkurių darbas; bet gal tūme buti ir ne štukos. Abu du laivai yra angliški transportiniai laivai.

GAISRAS ANT KARIŠKO LAIVO.

Philadelphia, Pa. Praeitą nedėdienį po piet ant Amerikos kariško laivo Alabama kilo gaisras. Ant laivo tuomet buvo apie 500 žmonių, o gaisro prasiėdė labai arti parako sandėlių. Sandėliuose buvo tiek parako, kad jeigu gaisras būtų jį pasiekęs, tai visas laivas būtų nuėjęs i skiedras, bet ant laimės gaisrą dar laiku patėmyta ir po valandos sunkaus darbo liepsnos užgesinta.

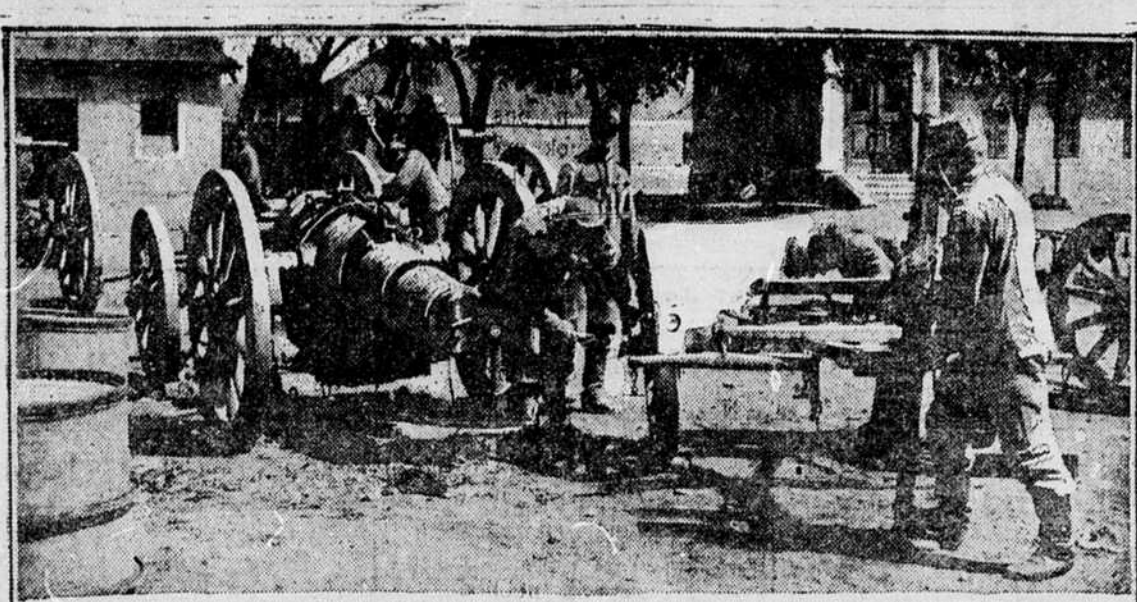
EDISON DARYS IŠRADIMUS KARĖS TIKSLAMS.

West Orange, N. J. Garsus Amerikos išradėjas Edison dabar sykiu su kitais inžinieriais, darbuosis, kad padarius naują išradimų elektrikos srytį, ypač tokių išradimų, kurie būtų naudingi, jeigu Amerika įsimaistytų i šitą karę.

IS DARBO LAUKO.

Rochelle, Ill. Vietinės Rochelle dirbtuvės atsisakė nuo Rusijos užsakymo dirbdint karės reikalingus šrapnelius, nes Rusija reikalavo, kad padirbti šrapneliai būtų siunčiami per Pacifico Cidjurį Siberijon, o kompanijai tas išrodė nepatranku.

Pittsburgh. Devyni šimtai darbininkų sugrįžo prie darbo i H. K. Porter Co. dirbtuves kuomet lais yra vokiečiai, tai jie vokiečiams ir stengiasi nors tokiu būdu padėti.

UPPER - REPAIRING AUSTRIAN GUNS. LOWER - GERMAN CAMP IN POLAND.

IS RYTŲ FRONTO.

Viršuje: Taisymas sugedusių austrų sunkiųjų kanuolių. Apačioje: Vokiečių lageris prie Lenkijos miestelio.

Berwick, Pa. Pranešama, kad tenykštė American Car and Foundry Company padarė kontraktą su Rusijos valdžia padirbimui 4,100 tavorinių vagonų.

Waterbury, Conn. Waterbury viskas taisyti, nes darbai pas mus čia begalo gerai. Dz.

Wilmington, Del. Pranešama, kad rusų valdžia davė užsakymą Du Pont Powder Company pagaminimui parako už 60 milijonų doliarų.

Washington. Čia pradedama aptarti darbo reikalus, kad dirbtuvės daugiausiai dirbtų žiemomis laiku, tai darbininkai būtų aprupinti darbas. Jeigu joms, dirbtuvėms, randasi reikalus sumažint savo išdirbimus, kad jos tą darytų vasaros laiku, kuomet darbininkai galėtų rasti sau uždarbius ant tyro oro laukuose.

New York. Pereitos savaitės utarninką išėjo ant streiko 8,000 vietinių, siuvėjų ir tos pačios unijos 2,000 pasekė pirmuosius sereidoje. Daromi dideli susirinkimai, kur aptariama, ar 70,000 New Yorko siuvėjų turi prisidėti prie to streiko, kad prigelt jau susireikavusiems.

Chicago, Ill. Dailydžių streikas pasibaigė, ir su tuom užbaigimu, po trijų mėnesių pertraukos, prasideda darbai visuose miesto pakraščiuose. Vien dailydžių streikavo apie 60,000. Jų darbas nustojo, dar kitų įvairiausių darbų daugybė turėjo sustoti ir paleisti nuo darbo apie 200,000 darbininkų. Bėgryje kokio mėnesio laiko, manoma, darbo mašina visame mieste vėl pilnai pradės sukėti.

IS VISUR.

Mexiko sostinė, miestą Mexico, valdo revoliucionierių vadovai Zapata ir Garza. Miestą mėgina veržti Carranzas generolas Gonzalez, bet kelis jo užpuolimus Garza ir Zapata atmušė. Miestas vienok Carranzas kariūmenės apstatytas, jin maisto prievėži negalima. Valgio produktai per tai neišpasakytai pabrango, maziau pasiturinti nieko nusipirkti neįstengia, jie priversti badauti. Už kvortą pieno reikia mokėti doliarį, o už kiaušinių 25c.

Sveicarijos valdžia pasiūlė Vokietijai vasaros laike paimti pas save dalį vokiškų karės naštų. Mat didesnė sveicarų dalis yra vokiečiai, tai jie vokiečiams ir stengiasi nors tokiu būdu padėti.

Karė ne tik naikina žmonių turtus ir gyvastis, bet pagimdo ir naujas ligas, su kurias pasikėsina negirdėta.

Kažadod išlėkė i padanges exploduojančių medegų valdžios dirbtuvės Velvet, esančios 20 mylių nuo Quebec. Žuvo 7 žmonės, o 10 sunkiai sužeista. Manoma, kad tai darbas vokiškų snipų.

Mexikoj, liepos 6 d. Paredon apylinkėse per visą dieną mušėsi 18,000 kariuotų Carranzas ir Villos. Carranza nužudė 600 kariuotų. Abiejų pusių nuostolius paduoda ant 2,000 kariuotų.

Petrograde pasimirė nepaprastas rusiškas poetas, didysis caro giminės poetas Konstantin Konstantinovič. Po savo eilėmis, kurių jis nemažai parašė, ir tai gražiai, jis pasirašydavo kriptonymu K. R. Kaip poetas, jis savo ciosoriška kilme, matyt, nesididžiavo.

Francuzija ir Vokietija susitaikė ir apsimainys nelaisviais, neimančiais dalyvumo karj. Dabar sutikta apsimainyti paimtais nelaisvėn kunigais, daktarais, apylinkiniais, sanitarais ir civiliais valdininkais.

Bulgarijos sostinė Sofija, prasidėjo teisinė byla suokabininkų, kurie su pamesta bomba norėjo užmušti Bulgarijos karalių Ferdinandą. Aiktėn išėina, jog visą suokalbį surengė Rusijos ir Serbijos šalininkai.

Kaip matyt, karę vedančios Europos tautos iki šiol nužudė jau 8,770,810 kariuvių užmuštais, sužeistais ir nelaisvėn paimtais, taigi beveik dusyk daugiau negu žuvo per 10 metų Napoleono karė. Čia dar neįskaityti nuostoliai Italijos ir Montenegro. Francuzija nužudė 400,000 užmuštais, 700,000 sužeistais ir 300,000 nelaisvėn paimtais; Anglija: 116,000 užmuštais, 229,000 sužeistais ir 83,000 nelaisvėn paimtais; Rusija: 733,000 užmuštais, 1,982,000 sužeistais ir 770,000 nelaisvėn paimtais; Vokietija: 482,000 užmuštais, 832,000 sužeistais ir 233,000 nelaisvėn paimtais; Austrija: 341,000 užmuštais, 711,000 sužeistais ir 183,000 nelaisvėn paimtais; Belgija: 47,000 užmuštais, 160,000 sužeistais ir 40,000 nelaisvėn paimtais; Serbija: 64,000 užmuštais, 112,000 sužeistais ir 50,000 nelaisvėn paimtais; Turkija: 45,000 užmuštais, 90,000 sužeistais ir 46,000 nelaisvėn paimtais; Japonija: 300 užmuštais, 910 sužeistais. Neįskaitant japonų nepaimta.

Austrij laikraštis Neues Wiener Tageblatt buvo patalpines straipsnį, kuriame bjauriai užsipludinė ant prezidento Wilsono ir abelnai ant amerikonių po to, kaip prezidentas Wilsonas išsiuntė antrą notą Vokietijai.

Amerikos ambasadorius Penfield užklauso Austro-Vengrijos valdžios, ar ji jos pačios nuomonės, kaip minėtas laikraštis. Po to Austro-Vengrijos valdžia įteikė ambasadoriui formaliską atsiprašymą už ano laikraščio užsiuolimą, o cenzorius, kuris tą straipsnį praleido, tapo nubausintas.

Du vyrų tapo nuteisti mirties Sofijoje, Bulgarijoje. Jūs kaltina už pasikėsimą ant Bulgarijos karaliaus Ferdinando gyvasties. Iki šiolei nieko apie gimdo ir naujas ligas, su kurias pasikėsina negirdėta.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IS WILKES-BARRE, PA.

Socialistų prakalbos. Neseniai pas mus, Prano Kavaliausko sveitinėje, buvo vietinių socialistų parengtos prakalbos. Kalbėtojų buvo tulas iš Chicagos atvykęs T. Kučinskas. Jisai kalbėjo dviem atvejais. Pirmutinį kartą baigdamas kalbėti, jisai prašė publikos, kad jam kiek nors paaukuotų mokslui užbaigti (mokslievių matyt esama). Susirinkusieji aukavo. Antrą atvejų kalbėjo "apie karės priežastis" ir, "beaškindamas" karės priežastis, neužmiršo kunigų ir jųjų gospadinių. Tarp kit-ko, jisai išsireiškė, kad jeigu socialistai gautų savo sunaudojimui visą pasaulįje auką, tai jie visi taptų studentais. Žmonių buvo nedaug, ir tie patys, nelaukdami pabaigos, išsikirstė.

Po prakalbų pastebėjau kalbėtoją prie baro su "skunerių rankoje."

F. Č—kas.

IS CLEVELAND, O.

Lietuvių peštynės. Panedėlyj, Nepriugulmybės Dienoj, popiet pas lietuvius visuose kampuose burzgė armonikų balsai. Jaunimo šukavimas ir kojų dundėjimas. Paprastos lietuvų vakaruskos, sokiai. Kas iš to išėjo? Neuzilgo nuo pradžios kai kuriuose vietose iškilo tikros skerdynės, riksmas, kilksmas ir pagatvės vaikymas. Atvyko policija ir vienus gabeno i policijos nuovadą, o kitus i ligonbutį, kur kai kurie persiskyrė ir su šiom svietu. Naktį apie 12 valandą, kuomet grįžta iš pasilinksminimo vietų, vėl gatvėse buvo baisūs lietuvų šukavimai, keiksmas. Turtum mūsų broliai pavirto i girinius keturkojus. Gaila ir liudna pažvelgus i tokius žmones...

Clevelande lietuvų yra netoli 10,000, kurie galėtų daug ką nuveikti tautos labui. Ypatingai šiom laiku, kuomet prieštarijoja mūsų brangią Tėvynę Lietuvą, badu marindami mūsų tėvus, brolius, seseris, galėtume, aukaudami po mažą, sudėt didelę sumą i tuom ten Tėvynėje broliams bei seserims parupintume kėsnį duonos. Clevelandiečiams reikėtų išsizadėti to kas atsitiko Nepriugulmybės Dienoj, ir griebtis pavyzdingesnio užsiėmimo.

Clevelando Kaziukas.

IS NEW PHILADELPHIA, PA. Piknikas. "Pasikėdeno." Liepos 5 d. vietinė "Vyčių" kuopa parengė "pikniką" girioj šale miesto. Buvo ir programos: vaikų lenktynės ir kaulės "gaudymas". Lietuviams piknikas nepatiko, nes, vieton lietuvų muzikantų, buvo angai. Apie 100 ypatų—vyrų ir merginų—apleido "Vyčių" pikniką ir visu pulku nuėjo pas lenkus, kur lietuviai griežė.

Nors pavadinau "Vyčiais," bet jie nuo tulo laiko vadina save i "Up-to-date Club." Vėliaus žada priimt šventojo (by kurio) vardą ir įsteigti pašėlingą draugiją. Priežastis nesivadino vyčiais ta, kad negauna iš centro "čarterio." Beto, šie "Vyčiai" neužganėdinti tuom, kad tula dalį jų sumokėtų pinigų eiti i Katalikų Federacijos kasą.

Anot jų: "Jeigu organizacija pati negali savo turto kontroliuoti, tai mes nepriestojam." Liepos 3 d. tulas anglas Mc. su lietuviu K. S. gerokai apsikėdeno. Anglas kierto lietuviui i veidą porą "pučių," o lietuvis perkando angliui pirštą i pilvą. Teisme abu buvo "best."

Koresp.

IS PITTSBURG, PA.

Mirė. Liepos 3 d. pasimirė Kazimieras Grabliauskas, 36 metų amžiaus, po 8 dienų dešinės kuno pusės suparalyzivimui. Pragyvenęs Amerikoje 16 metų. Paejo iš Karvelių sodžiaus, Gruzdžių parapijos, Šiaulių pav., Kauno gub. Lietuvoje paliko motiną, 3 brolius ir 2 seseris, Amerikoje—pusbrolių St. Grobliauską ir daugiau giminių. Prigulejo prie "Dr-estės Augščiausios Prieglaudos Amerikoje." Palaidotas su bažnytinėmis apeigomis.

S. M. G.

IS ATHOL, MASS.

Iš lietuvių gyvenimo chronikos. Vietos Jonai gražiai apvaikščiojo savo varduus. Keli Jonai, susidėję kruvon, pasamdė svetainę, kiekvienas pasikvietė artimesnius draugus ir suruošta gražus vakarėlis. Vaidinta vienaveiksmė komedija "Kvailų Supras—Aklų Pazins." Vakarelyje padirnuota kelios dainelės ir "Vyčių Hymnas," pasilinksminant tautiskais žaislais. Prie to visko buvo patiekta gražus ir įvairus užkandis. Svečių buvo apie šimtas. Manoma, kad šisai pavyzdys nepasiklis be pasekmių.

Liepos 4 d. moterų sv. Onos draugija buvo surengusi prakalbas pobažnytinėje svetainėje. Kalbėtojų buvo kun. Kemėsis iš So. Boston, Mass. Jisai kalbėjo apie dabartinę karę, jos baisenybes ir reikalingumą dėti aukas nukentėjusiems Lietuvoje. Pagyrė sv. Onos dr-ją už darbštumą ir neatsilikimą nuo kitų. Dabar toji dr-ją turi suvirš 100 narių; per šias prakalbas prisirašė 11 naujų narių papiginta įstojimo mokestim. Kun. Kemėsis dar kalbėjo apie naudingumą "Darbininkų Sąjungos," kuri neseniai So. Bostone įsteigta ir žadanti leisti naują laikraštį, einantį 3 kartus i savaitę. Pasibaigus prakalbos, įsteigta nauja kuopa (ketvirta) iš 23 narių, kurie užsimokėjo po \$1.00 įstojimo. Sąjungos reikalams kun. Meškauskas paaukavo \$100; iš merginų daugelis paėmė šerius po \$50.00, \$20 ir \$10. Iš viso pinigų surinkta suvirš \$250. Žmonių prakalbose buvo labai daug, visi negalėjo svetainėje suruskos, sokiai. Kas iš to išėjo? Vietos lietuviai abelnai mėgėta prakalbas ir skaitlingai jas lanko.

Gailimas.

IS TOPEKA, KANS.

Šis-tas. Tai yra mažas miestelis, daugiausia vokiečių ir ispanų apgyventas. Lietuvių yra mažas būrelis. Žmonės paprastai dirba Santa Fe geležinkelio dirbtuvėse, bet šiom tarpu darbų visai nėra. Gyventi čia smagu. Liepos 8 d. pravežė čia "Liutosybės Varpą," pargabentą iš Philadelphia ir San Francisco visavietinėm parodon. Miesto gyventojai iškilmingai sutiko varpą, savo kelionėje čia sustojusi.

Jonas Puskunigis.

IS SO. BOSTON, MASS.

Naujos organizacijos reikalai. Kun. Kemėšio veikimas. Pastaruoju laiku susivėrė čia nauja organizacija vardu: "Sąjunga Lietuvių Darbininkų." Tos organizacijos tikslu yra skelbiama sutraukti visus katalikus darbininkus i vienybę ir leisti jiems dora katalikišką darbininkų laikraštį, kuris rūpintųsi darbininkų reikalais. Prie tos Sąjungos prisirašė apie 50 žmonių ir sudejo apie \$1,000, naujo laikraščio leidimui. Įstojimas i Sąjungą yra vienas doliaris. Mėnesinė mokestis 20 centų (už tą mokestį bus gaunamas ir laikraštis). Sąjungos dvasiškų vadovu yra kun. F. Kemėsis, pirmininkas—p. M. Zoba. (Pirmininkas tačiau niekur pats nedirba, bet tik darbininkų vadovu yra).

Dabar taja organizacija rupinasi daugiausia kunigai.

Kaslink jos naudingumo bei reikalingumo bus laiko vėliaus pakalbėti, ir galop atetis parodydys, ko ji verta, pastebėtina vienas mūsų kunigų darbas, kurio negalima užtyliėti.

Dievo Namas pavirto i šalę biznio ir klerikaliskos politikos platformą. Nuėjęs anaipol negirdėsi, kas reikalinga katalikams girdėti bažnyčiose. Evangelijai išklausęs, nieko daugiau neišgirs, kaip tik nepatinkamų ypatų pludiną ir partijinę agitaciją.

I bažnyčia susieina apie 1000 žmonių išklausyti sv. Misių, pasiūlyti. Kiekvienas tikintis žmogus, atėjęs i Dievo namus, nori išgirsti gero pamokinimo, kuris suramintų žmogų jojo rūpesčiuose. Bet šiądien mūsų bažnyčioje to nėra. Jau bus antras mėnuo, kai, vieton pamokslų, laikoma prakalbos, aiškinama apie naujos Sąjungos reikalus. Tam rods, buty parankesnė vieta šalėje, bet ne bažnyčioje. Platindami biznį, kitų lietuviškų laikraščių leidėjus pamokslininkai vadiną kapitalistais.

Ištikro kiekvienas geras katalikas turi parausti girdėdamas ir matydamas, ką mūsų vietinė dvasiškiya daro; manydamas, kaip bažnyčia yra verčiama klerikalių partijos įrankiu. Klausytojas yra tiesiog draudžiamas ir agituojami neatskaidyti laisvėsneis spaudos; norima, kad visur būtų atgalvis "R.-K." kada pasibaigs šios prakalbos bažnyčio-

je-nežinia. Sąjunga negalės pri-
gulti tie, kurie neatieka išpažin-
ties, kurie turi salinuos ir kurie
dirba salinuose, nors jie būtų ge-
riausiais katalikais.

Išleidimui naujo laikraščio yra
renkamos paskolos. Tie, kurie pa-
skolins, negaus nuosimnio. Jeigu
skolintojas norės atimti įduotus
pinigus, tai turės duoti notą metais
pirma, reikšia laukti metus, kol
gausi savo pinigus atgal.

Liepos 4 d. baigdamas sakyti
pamokslą, kun. Zilinskas, aiškiai
pasakė, kad „Jau laikas katalikams
turėti savo spaudą. Turime So.
Bostone du laikraščius, bet kas iš
jų? Vienas redaktorius veda žmo-
nes nuo doros, kitas gali eiti mal-
kų skaldyti, trečiam redaktoriui
vieta „ant pakorimo“, bet ne re-
daktoriaus kėslu užimti.“

Gerb. klebonas tačiau neįvar-
dino redaktorių, kuriuos kas pri-
klauso. Toliaus pasakė: „Mes tu-
rime čia Bostone gerą moty-
vą, kuris tinka redaktoriui,
kuris tikrą šviesą tarp žmonių
neš. Taigi visi nesigaliojanti pinigų,
duokit; įkursime savo spaustu-
vę ir turėsime katalikų spaudą.“

Vietos žmonės linki pasisekimo
lietuvių spaudos platinimui ir sa-
ko, kad juo daugiau laikraščių tu-
rėsime, juo geriau bus. Taipogi
nurodoma jį tai, kad visi Amerikos
lietuvių laikraščiai niekuomet ne-
ragino žmonių eiti vogti, laidokau-
ti, girtuokliuoti, bet, atpėnė, tie
laikraščiai visuomet nuo panašių
dalykų draudė. Todėl tie laikra-
ščiai buvo naudingi. O jeigu ne
visi šoka sulgy klerikalų dudelės,
tai dar nereikia, kad juos galima
išsakyti niekinti. Žmonės to-
liu sako, kad šioje laisvoje sa-
lyje niekas neturi teisės varžyti
kitus ir versti juos priklausyti prie
kokios nors partijos. Sulgy žmo-
nių kalbos: „Visi mes esame lie-
tuviai; vieni esame katalikais, ki-
ti — kitokiais, bet — pabrėžiama, —
visi esame lietuviai. Todėl tarp
mus turėtų viešpatauti broliška meilė.
Niekandami kitus lietuvius,
musų mokytojai ir mus, katalikus,
mokina savo brolius niekinti. To-
kiu būdu musų mokytojai veda
mus ne prie visų lietuvių vienybės,
taip labai reikalingos šioje valando-
je, bet tolyn nuo tos vienybės mus
traukia.“

Pastangomis veikėjų, kurie žmo-
nėms duoda progą panašiai san-
protauti, buvo bandyta suardyti
gyvuojantį čia per 10 metų chorą,
kuriame priguli 45 gerų dainininkų.
Šin reikalan yra įmaišytas
vietos lietuvių bažnytinis sv. Petro
choras.

Apisigvenus Bostone p. M. Pe-
trauskui, tasai choras žymiai su-
stiprėjo ir dabar jau net solistų
turi. Malonu girdėti, kaip puikiai
tasai choras gyvuoja. Bet kun.
Kemešini, kuris čia dabar yra, pa-
sirodė, kad dalykai turėtų kitaip
stovėti, negu kad šiądien jie stovi.
Vietinės „Vyčių“ kuopos vardu,
kaipo jos atstovas, bet be jokio
įgaliojimo, atėjo įsai chorą ir
pradėjo „aiškinti“, kaip bus ge-
rai, jeigu susivienyti su „Vyčiais.“
Beveik visi pristoję išvien dirbti,
bet pasirodė, kad to neužtenka,
kad kun. Kemešis nori, idant viso
choro nariai liktų „Vyčių“ nariais
ir kad choras būtų „Vyčių“, o sv.
Petro vartdą chore panaikinti.
Choro nariai nesutiko su tokiu ku-
nigo užmanymu ir nutarė vardo
nėnaitinti ir, kaipo choras, prie
„Vyčių“ neprigulėti, palikdami
laisvę kiekvienam prie tos orga-
nizacijos prigulėti ar neprigulėti.
Tokiu būdu paliko, kaip ir buvo,
bažnytinis choras sv. Petro vardu.
Apisirkio kun. Kemešis.

Žmonės nesupranta, kam dar
„Vyčių“ choro čia prireikė. Yra
du chorai (bažnytinis ir „Gabi-
os“). Jie ramiai sau plėtojosi.
Kelti nesusipratimus tuose choro-
se, reikšia — kenkti patiems chorams.
Nesusipratimų kelėjams matomai
rupi kas kita, o ne tu choro ge-
rė.
Ex. Bajoras.

IS SO. OMAHA, NEBR.

Keistas pasielgimas. Neseniai
lietuvių moterų „Sviesos“ draugi-
ja sukurto rinkti aukas, drabužius
ir pinigais, nukentėjusiems nuo
karės Lietuvoje. Tuom tikslu bu-
vo išleisti ir atsisakymai lietuvių
ir anglų kalbose.

Mūsų moteris parodė tyriausio
noro pasidaryti savo nukentėjū-
siųjų brolių nauda. Ką gi mūsų
klebonas ir tai atsakė? Jisai išnie-
kino „Sviesos“ draugiją, pavadin-
damas ją „tamsių moterų draugi-
ja“, ir ragino neduoti aukų, nes

is So. Omahas jau gauta aukų.
Apie drabužių rinkimą jisai gan
„graziai“ nupasakojo. Iš kun. Jo-
naičio kalbos paimtas sakiny „Ar
Lietuva nematė amerikiečių bla-
kių“ labai aiškiai ir vaizdingai pa-
rodė, kaip mūsų klebonas atsineša
į moterų pradėtą darbą.

Kitas atsitikimas. Kuomet žo-
niaus pasirašęs prieš porą mėne-
sių atvažiavo iš Chicago į So.
Omahą pas gimines, tai kun. Jo-
naitis per pamokslą pasiskubino
savo parapijonius apie jį „paimfor-
muoti.“ Toji „informacija“ buvo
daug maž sekančioje formoje: „At-
važiavo viena pora, gyvena kaip
šunės be jokio šiuho.“ Paskui,
pasikvietęs pas save mano tėvą,
vėl davė „pipirų.“ Žodžiu, visą
parapiją sukėlė prie atvykusįjį.

Paduodu šiuos faktus, kadangi
„Lietuvos“ No. 27-tame pastebė-
jau korespondenciją, kurioje pat-
siai kun. Jonaitis nušviečia save ir
savo veikimą labai gražioje švie-
soje. Po tokių atsitikimų, kaip
auščiūšius minėtieji, sunku būtų
išpildyti kun. Jonaičio pakvietimą
ir užleisti pas jį, kad „nesusiprati-
mus“ „išaiškinus.“ S. A. Zolp.

IS BRIDGEVILLE, PA.

Parapija. Gaisras. Liepos 5 d.
buvo didelis Bridgeville ir apelin-
kės lietuvių parapijos susirinkimas.
Laukta atvažiujant kunigo. At-
važiavo kun. Sutkaitis iš Pitts-
burgh'o ir pranešė vietos lietuviams,
kad bridgevillečiai jau gauna ku-
nigą. Pamaldos prasidėsiančios
nuo liepos 18 d. Kunigas atva-
žiuosias kas nedėdienis iš Pitts-
burgh'o pamaldai laikyti. Kun.
Sutkaitis išskaitė, ko dar trūksta
bažnyčioje ir prašė, kad kas ap-
siimtu nupirkt. Kelios ypotos ap-
siėmė kai kuriuos daiktus nupirkti.
Kaip matyti, kun. Sutkaitis rimtai
ima Bridgeville parapijos reikalus
tvarkyti.

Ta pačią dieną vietos lietuvių
Adolfo Juosko stubeje sudegė ra-
kandai ir drabužiai. Kas buvo
stubeje, viskas dingio ugnyje; net
ir pinigų kiek turėjo prie savęs, ir
tie buvo palikti po paduska ir ding-
io ugnyje. Kuomet ugnis išliko,
namie nieko nebuvo. Visa šeima
na buvo išėjusi į svečius pas kai-
myną. Kuomet gi gavo žinią ir
parbėgo namon, buvo pėvelių ką
nors gelbėti iš liepsnų. Gaisro
priežastis, nežinoma.

Darbai kasyklose ir dirbtuvėse
eina gerai. Dirbama visas dienas.
Kaip kada priimama ir naujų dar-
bininkų.

Stasys.

IS BROOKLYN, N. Y.

Grikstas ir socialistai. Jau, ro-
dos, bus metai laiko, kaip pas mus
pradėjo savo veikimą I. W. W.
atstovas Grikstas. Darbo daug
dar nepadarėta organizavime tos
unijos, bet mūsų socialistus įga-
dino taip, kad jie (socialistai) pra-
dėjo teirautis, kokių būdu būtų ga-
lima Grikstą iš Brooklyn praša-
limti.

Grikstas, laikydamas prakalb-
as gatvės, ties „Laisvės“ durimis,
labai užsiuola ant sąjungos socia-
listų ir jų vadovų, ypač ant Pru-
seikos ir Sukio. Kiekvienų sykų
sakydamas prakalbą, išvadindavo
Pruseiką ir Sukį, kartais ir Gri-
gaitį su Michelsonu, visokiems dar-
bininkų „nenaujamiams“, „melagiams“
ir „apgavikams.“ Priparodymui,
kad jisai teisingai socialistus ap-
kalbina, turįs du „baksus“ visokių
faktų, kuriuos galįs perskaityti,
jeigu tikėtai socialistai panorėtų.
Bet, anot Grikstą, socialistai biją
pareikalauti, nes žina, kad perskai-
čius, įsimis patiem busias galas.
Gali gale socialistai pasityzo pa-
rodyti, kad jie nebijo tų dviejų
pundų faktų ir štai liepos 9 d. su-
saulėkė viešą susirinkimą Tautiška-
me Name, pasikviesdami Grikstą
su visais jo faktais. Salė prisirin-
ko pilna žmonių, ir Sukys atidarė
susirinkimą.

Paaiškinęs tikslą susirinkimo,
pakvietė Grikstą su faktais. Grik-
stas pasirodė drąsiau ir zengia ant
estrados su pundu laisčių. Grik-
stas paduoda vieną laisčią, kad
balsiai perklaitytų. Liutkus pra-
dėda skaityti laisčią ir pradeda dre-
bėti. Publika juokiasi. Susiner-
vuoja visi socialistai ir nebežino
ką daryti. Sukys drebančiu balsu
pasako, kad neduos daugiau skai-
tyti. Sukija triukšmas. Grikstas
pradėda kalbėti, Sukys neduoda.

Užima ant estrados Pruseika ir
bando pasiteisinti ant Grikstą už
savo atstovą Petrą Leonavičių
įsteigęs Kalesinikę (Lydos pav.)
ir Naujadaryjį (Eišiškių par.)
reikalauja, kad Grikstas kalbėtų.

Pruseika, matydamas, kad ištik-
vųjų blogai, sūkiau: „Dievuliai,
kas čia pasidarė.“ Tarpe žmonių
girdėti balsai: „Aha! ir tas bjau-
rybė sūkiasi prie Dievo.“ Ir taip
stovėdamas kokią 15 minučių ir ma-
tydamas, kad neduos publika jam
kalbėti, Pruseika prasišalino.

Socialistai matydami, kad nepa-
jiegis publikos į savo pusę paversti,
susirinkimą uždarė. Ir taip visas
tas opus klausimas tarpe socia-
listų ir Grikstą likosi neišspręstas.

Ant rytojaus, t. y. liepos 10 d.
Grikstas vėl susisaukė publika į se-
nąją vietą, t. y. netoli „Laisvės“
durų, ant Roehling ir Grand gat-
vių, ir vėl drožia socialistams per
kalnierių, bet jau stipriai ir dra-
siaus. Išvadina socialistus judo-
liais, nes jie priverstę Tautiško
Namo savininką, kad jam neduotų
salės prakalboms, laikyti ir tuomi
sumindžio šios šalies laisvės žo-
dį. Daugiausia teko Pruseikai, Su-
kiui, Šalčiui ir Grigaičiui. Išva-
dinę juos visokiais „niekais“, pa-
sakė, kad netoli jau esąs jiems ga-
las.

Pagalios užleido kriaučių unijos
delegatui pasiaiskinti arba pasaky-
ti ką nors prieš Grikstą. Tas, už-
lipęs ant platformos, sako, kad
Grikstas esąs blogas žmogus ir
kaipo tokį jie pasistengs jį pra-
šalinti iš Sv. Valstijų ir Turkiją.
Grikstas atsako, kad laikas paro-
dysias, kuris iš jų vaziuos į Tur-
kiją.

Grikstą kalbos matyt mūsų publi-
kai patinka, nes jisai nesilaiko
temos, o tik tai kalba, šokdamas nuo
vieno dalyko prie kito, primindamas
tai vieno, tai antro socialistų
vardą ir pridėdamas prie kiekvie-
no riebių juokų. Žmonės renka-
pulkais ir jo prakalbas ir atydziai
klusiosi išrodinėjimo socialistų
blogų darbų. Grikstas ir pats sa-
vų prakalbų kitaip nevadina, kaip
tikėtai „sorkėmis.“ Bet jojo tos
„sorkės“ labai kaitina mūsų socia-
listus.
Zarasiskis.

IS WESTFIELD, MASS.

Parapijoje. Vietos lietuvių
klebonas, kun. K. Vasiliauskas,
uoliai rupinasi savo parapijos rei-
kalais. Turime dabar bažnyčią,
bet jina maža. Neuzigo bus
pradėta statyti kleboniją su baž-
nyčia. Vietinis klebonas smar-
kiai kariauja prieš socialistikus
laikraščius ir draudžia juos skai-
tyti. Čia buvo neseniai atsilan-
kęs kokas tai agentas, kurisai
pagipintomis kainomis siūlė už-
rašyti minėtosios pakraipos laik-
raščius. Kai kuriuos užsirašiusi-
us teko vėliaus girdėti gailin-
ties, kam tokius laikraščius įsi-
leidė savo namuosna.
Pinatijus.

IS LIETUVOS.

VILNIUS.

Kas diena Vilniaus gyventojų
vis labiau pajuntama cukraus ne-
tateklus. Vilniuje. Jau kelios
dienos daugelyje krautuvų ir net
didiesniuose sandėliuose nėra nei
svaro cukraus. Mažose krautuvė-
lėse, kur dar jo yra, svaras kopo-
to cukraus parduodama po 23—25
kap.

Dinaburgo karės apygardos vy-
riausis viršininkas įsakė Vilniaus
policijai sužinoti ty prekininkų
vardus, kuriems Vilniaus ir N. Vi-
leikos stotyse yra atsiųsta cukrai-
ni, ir įsakyti jiems tuojau atsiimti jį
iš stoties ir pardavinėti. Jeigu
per tris dienas prekininkai neat-
siims savo cukraus, tai jisai bus
rekvizuotas.

— Lietuvių dr-ją nukentėju-
siems dėl karės šelpti šiomis die-
nomis kreipėsi kelios latvių šeim-
nos, pabėgusios iš Kursio geim-
nijos. Visiems latviams suteikta
pašala pinigais.

— Liet. dr-ją nukent. dėl karės
šelpti atidarė Gelvonyse, Vilniaus
gubernijoje, naują savo skyrių.

— Rugių, mielių kaina Vilniuje
— 153 k. Draugijos gali gauti mies-
to valdybos sankrovoje (Vilniaus
g-vė, 25). Įpirkimas daroma mies-
to valdyboje.

Vilniaus vyskupijos valdytojas
atsaukė duotas lietuviams pa-
maldas šv. Jokubo bažnyčioje.

— Vilniaus gubernijos prau-
neša visiems, kaip primant nau-
jokus kariumenėn, bus jiems iš-
girdėti balsai: „Aha! ir tas bjau-
rybė sūkiasi prie Dievo.“ Ir taip
stovėdamas kokią 15 minučių ir ma-
tydamas, kad neduos publika jam
kalbėti, Pruseika prasišalino.

— Čionai gauta Šunskų (Mar.
apskr.) vikaro kun. M. Brundz-
laiškas, rašytas Ierutėje (Inter-
burge) gegužio 14 d. Kunigas
Brundza jau antras mėnuo esąs
Ierutėje drauge su dešimčia ki-
tų tokių pat. Rašo, gyventi ne-
pagyriaus, tik nuobodų, kad
neturi knygų skaityti. Maitiną
neblogai; ko trūksta, gali dasi-
pirti, tik pinigų trūksta.

— Neseniai sužeistųjų kareivių
traukinis per Vilnių pravežė ir
8 metų berniuką Zuromskį iš
Kauno gub. Jisai buvo radęs
nedidelę bombą ir norėjo ją pra-
mušti akmeniu. Bomba sprogo
ir apdegino vaikui veidą ir nu-
traukė kairiosios kojos du pirštus.

— Gegužio 23 d. atėjo Vilniun
sužeistųjų traukinis, vokiečių lak-
stytojų apšaudytas. Vienas va-
gonas buvo gerokai padidintas,
langai išdužyti. Iš žmonių nie-
kas nenukentėjo.

— Apisigimui nuo nuodijan-
čių gazų, kuriuos vartoja šioje
karėje vokiečiai, Vilnių dirbami
taip vadinamieji respiratoriai.
Jau esą bent kelios dešimtys to-
kių respiratorių paruošta.
Nuo nuodijančių gazų miršta
netaip jau daug — iš šimto mir-
tinai užsnuodią apie 15 žmo-
nių. Bet kai kuriam laikui daug
kareivių esti priversti pasitraukti
iš eilių. Respiratorių dirbimas
yra labai lengvas.

VILKIA,

Kauno Apskr.

Gegužio 25—26 d. visiškai liko
sunaikinta gaisro liepsnoje m. Vil-
kija, taip pat sudegė ant dešiniojo
sudegė ant dešiniojo Nemuno kran-
to Serežius.

Gyventojai, netekusieji savo gy-
venimų, bėga į Ukmergę ir kitus
kraštus.

PANEVĖŽYS.

Iš Panevėžio apskrčio iškrau-
styta visi esantieji po policijos
prižiūra.

ŠIAULIAI.

Nuo smarkaus šaudymo gegužio
31 d. Šiauliuose vėl ištiko gaisras.
Sį kartą sudegė pats miesto vidu-
rys — Didžioji gatvė: Kričino, Go-
co ir kitų namai, Centralis viešbu-
tis, Kauno Ukio Draugijos Sindi-
katas, cerkvė (prie rinkos ir t.t.).
Gyventojų mieste beveik visai ne-
beliko.

KAMAJAI,

Ežerėnų Apskr.

Gaisro ugnyje išdegė visas mies-
telis. Išliko tik bažnyčia ir kelios
būkuzės. Gyventojų miestelyje
buvo apie 1½ tukstančių.

SMOLENSKAS.

Gegužės 24 d. d-ro Radzvičio
bute liko įkurta „Smolensko Lie-
tuvių Susisilijimo Draugija.“ Dr-
jos Valdybon išrinkta: pirmininku
Paulius Matulionis, pirmininko
pavaduotoju Jonas Moigis, izdi-
ninku d-ras Petras Radzvičis,
raštininku Petras Krizananskas,
kandidatais: Elena Baronienė ir
Konst. Baronas.

Valdybos adresas: Smolensk,
Dachovskaja ul., dom Močulskaho.
Ten galima rašyti Draugijos na-
riais, mokėti mokesčius, padavinėti
prašymai ir atlikti kitų reikalai.

PADEKA LATVIAMS.

Mintaujos komendantas gen.
Potapovas gegužio 17. (30) d. pa-
sakė į einančią manifestaciją pra-
kalbą, kurioje dėkojo visai latvių
tatau už tikrą Rusijai ištikimybę,
o kareiviams latviams dėkojo už
negirdėtą narsumą ginant Mintau-
ją. Jis pažymėjo, kad viską nu-
svėrė du batalionu, kuriuose tar-
navo beveik vieni latviai. Latvių
šaliai išreikšė padėką taipogi Vy-
riausiasiai Karvedys.

RUDZISKĖ,

(Trakių Pav.)

Ką Vilniaus lenkai bažnyčiose
padaro, tai sodžiai pamėgdžioja.
Šv. Trejybės sekmadienį Vilniaus
šv. Jokubo bažnyčioje, sulaužydami
Dvasiškos Vyresnybės įsak-
ymą,

ma, giedojo lenkiškai per pamal-
das, lietuviams skiriamas, ir su-
trukdė kunigui atlikti lietuviams
paskirtas pamaldas. Devintiny
gi Rudziskėse ta pati padarė len-
kų per gegužines lietuvių pa-
maldas ir mišparas. Kunigui li-
tanijai lietuviškai užgiedojo, len-
kai užtraukė lenkiškai, kurstomi
keleto nesubrendusių vyrų ir
poros pusmergių, tarpe kurių
ypatingai atsizymėjo Jurgis P-
nis. Tokia betvarkė giedojime
tesėsi ne tik per gegužines pa-
maldas, bet ir per mišparas, ku-
met buvo giedama lietuviškai.
Kai kurie agitatoriai paskiau pa-
sigyrė, kad būtų padarė triukš-
mą procesijos laike per miestelį.
Tik procesija per miestelį
nėjo, vien atsibuvo ant švento-
riaus, kur agitatoriai nesugebėjo
padaryti betvarkės. Si betvarkė
būtų galėjusi pavirsti net į didį
skandalą, tik ačiū vietinio kle-
bono taktikumui peštynių pa-
čioj bažnyčioje neįvyko.

— Vyriausio karvedžio parėdy-
mu uždrausta įvažiuoti į Kauno,
Gardino, Varšavos, Siedlecų,
Brest-Litovskio, Liublino, Chol-
mo ir Ivangorodo miestus be
tam tikro leidimo nuo savo gy-
venamosios vietos apskrčio sta-
bo. Vietose, kur stovi veikian-
čioji kariumenė ir kur randas jos
štabai, uždrausta išeiti gatvėn
nuo sutemus iki aušros.

ŠVENTEŽERIS,

Seinų Apskr.

Vokiečiai padarė čia labai daug
nuostolių, kai kur atėmė tiesiog
paskutinį turta. Daugiausiai jų
buvo prisikimę kaunuose arti plen-
to: Ezerliuose, Babruose ir ki-
druose, kur jie labai nepadoriai iš-
gėsi. Čia prusai netik ką ėmė tur-
tą, bet naktimi vaikščiojo pasigėrę,
jieskodami valgių, priežasčiaudami,
mušdami žmones. Taip Bab-
ruose vieną vaikį gerokai suku-
lė, o dvi merginas, nuo krosnies
nusitraukę, išstūmė laukan ir ten
kaip norėjo, taip su jomis darė.
Ilgai pamis vargdieniai šią karę ir
jo baisenybes.

ŠIAULIAI.

Grafo Zubovo dvare vokiečiai
padarė nuostolių apie 80 tukstan-
čių rublių. Gubernijos bravoro
alaus dalis išgerta, kita gi išpilta.
Šiaulių valsčių sudegė 18 so-
džių.

KURSŲNŲ-MAŽEIKIŲ

APIELINKĖJE.

Kursėnų klebonas Novickis išsėdė-
jo rusyje 56 valandas. Ir tai neiš-
vengė priepuolio. Pasirodžius
jam klebonijos prieangyje, kaip
tik tuo laiku sprogo granata ir
nuvertė visą prieangį (gonką);
klebono nekludė, tik kontuzija-
vo; šoviniui prazvimbiant pro ša-
lį, oras ten taip praretėjo, kad
žmogaus kraujas iš vidaus už-
liejo visą kairę akį, ir ji dabar
stovi raudona, o viena žaizda.
Kas-žin, ar nepages.

Viekšniuose išpradžių baidyta-
si, šaudant; paskui taip priprasta,
kad vaikai ėmė bėgioti į poži-
cijas su kareiviais šuvinį gilų
rinkti. Ten drauge guli ant pil-
vo ir laukia, kol kareiviai iš-
šaus.

ZEMAIČIŲ VYSKUPIJA.

Vasakėnuose J. E. Vyskupas ge-
gužio 16 d. pašventė kuniguosna
šiuos Zemačių seminarijos kleri-
kus: Vincentą Beinorį, Antaną Bra-
zaitį, Vladislavą Butvilą, Joną Gu-
rauską, Peliką Eremiją, Juozapą
Jauliuną, Petrą Kaubę, Povilą La-
gį, Juozapą Mališauską, Petrą Sa-
veikį, Antaną Sekliuką, Vladisla-
vą Ukinskį, Petrą Šlektą, Jurgį
Žitkevičių.

Egzaminai stojantiems į Zema-
čių seminariją buvo birželio 1 d.
Atvykti reikėjo bent diena anksčiau
į Vasakėnų dvarą, 6 vestrai nuo
Traškunų stoties, 16—nuo Suba-
naus. Su savim reikėjo atsivežti
bent šiuos dokumentus: a) 4 kl.
mokslo paliudijimą; b) metriką;
c) klebono ar kapeliono paliudijimą
apie savo dorą; d) valščiaus
nurodymą, kur ir kada stoti į ka-
riumenę; e) jei galima suspėti, tai
gubernatoriaus paliudijimą apie
politikos ištikimybę.

Smolensko bažnyčioje per Sek-
mines buvo pamokslas lietuvių
kalba,

PALANGA.

Palangoj sudeginta 60 namų
beturčių gyventojų. Grafo Tiš-
kevičiaus namai liko sveiki ir
Kristaus stovyla netoli rumų li-
ko taipogi nepaliesta. Tik labai
gaila, kad ant Birutės kalno sto-
vintį koplyčią yra smarkiai su-
naikinta abu vasarnamiu d-ro
Stankaus iš Kauno ir daug kitų
vasarnamių.
(Iš Lietuvos laikraščių).

VOKIETYS APIE LATVIUS.

„Dz. Vest.“ paduoda ištrauką
iš vieno vokiečių gydytojo laiško,
tipišio vokiečių tautininkų laik-
rastų „Der Tag“ apie latvius...

„Nuo pradžios išrodė—rašo gy-
dytojas,—kad latviai ir lietuviai
neturi jokios neapykantos prie mu-
sų. Tiesa, visus reikalingus daik-
tus mes tegalėjome įsigauti iš vie-
tos gyventojų tikrai grąšinėdami
atiduoti karės teismui, bet užsiupu-
limų ant mūsų kareivių nebuvo
girdėti iš pusės vietinių žmonių.

Bet kaip tik patį pačią garsą, kad
artinas rusų raitarija, šitie mon-
golai (!) parodė tikrą savo būdą:
tiksliai bizonų kirčiai ir atremus
durtuvus į krutinę, galima buvo jų
išsklausti apie judėjimus rusų ka-
riumenės. (Už tą peikti negali-
ma. Red.). Maži, platuriniai, sto-
ro sudėjimo, kalbėdami savo į
nieko nepanašia kalba latviai yra
kiaurai persiėmę vokiečių neapy-
kanta. Tokios neapykantos nete-
ko matyti nei pas belgų ir pas
anglų kareivius. Kad vieną syk
vokiečių kareivis norėjo pajuo-
kuoti su viena latvele (Matyt, juo-
kavimas buvo neileikoks! Red.),
ji perdūrė jam pilvą su peiliu ir iš-
draskė akį. Kareiviai ją už tai
smarkiai priplėkė, bet vokiečių gy-
dytojai prisitarinus ji nei žodžio
nenorėjo ištarti ir atsisukusi į ki-
tą pusę numirė.“ „R. G.“

„PAČIUPINĖK IR VĖL

PADEK!“

Kaip jau iš laikraščių yra žino-
ma, ir per Joniškį (Kauno gub.)
perėjo karės audra, kuri supa-
žindino mus su kulipkų zvembliu,
su armotų užimu, su aero-
planų tarškimu, su bombų spro-
gimu ir t.t. Per šią audrą bu-
vo keletas atsitikimų, gan įdo-
mių. Gal' buti (neduok Dieve!),
kad šita audra paplūs ir ant kitų
dar išlikusių Lietuvos vietų,
taigi gal ir nebus pro šalį čia
apsakyti apie Joniškio padanges
audros meto atsitikimus.

Kiek aš pažinau lietuvius, jie
visi negali apsieiti be to, kad
„nepačiupinėjus“ naujo, o ypač
nematyto dar daik

Visi laikraščiai stundams rankraščiai turi būti pažymėti autorius parašu ir adresu. Pasirašantys pasirašymais turi paduoti. Redakcijos atneša ir savo tikrąjį vardą.

Redakcija pasilekia sau teisę atsiimti rankraščius trumpinti ir taisyti.

Netinkamus laikraščius rankraščius Redakcija, pareikalauja, grąžina autorius atgal po išsiėmimo.

Reikla visada rašyti plunksna ir tik ant vienos popiero pusės, paliekant plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

Vilčių žuvinimas. Kuomet prasidėjo dabartinėji didžioji karė Europoje, iki šiolie prarijus milijonus pinigų ir žmonių gyvybių, tai daugel kas griežtai tvirtino, kad šioji karė busianti paskutinė, kad žmonija daugias nepriešaisanti karių, nes baisyti nuostoliai geriaus negu visoki žodžių argumentai, parodyd, kaip kenksminga karė yra žmonėms.

Tai buvo grynas spėjimas. Tiesa, tas spėjimas pilnai suprantamas. Jame išsireiškia vienas giliausių troškimų visų pažangesnių ir praklinėsiu žmonių. Žmogaus protas negalėjo suprasti, kaip po visų baisy skerdynių, kurios šiandien užliejo didesnę Europos pusę kraujo jūrems ir milijonams seimynų atėmė jų artimus ir brangius asmenis, milijonus paskandino sielvartos ir skurdo bedugnėje, — kaip po tam visam pritymuli, kuriam dabartinėji karė yra šaltinių, galės žmonės kuomet nors vėl mastyti apie karę. Visuotinis ir pastovios taikos šalininkai, visuomet troškė, kad pasilautų žmonių savitarpinis skerdimas, noriai užsikabino už minties, kad šios karės baismas bus užtikrinta ir galutinai pamoka žmonėms apvaldyti kartą ant visados savo kraugerin-gus instinktus.

Tasai spėjimas yra išreiksimu tos vilties, kuri gludėjo ir gludi visose praklinėsiu žmonių širdyse. Bet ar tasai spėjimas virs vyksiu faktų — tai kitas klausimas. Ką nors griežto pasakyti apie tai būtų taipogi nuogu spėjimu. Tačiau, matant, kokion pusėn dabar dalykų stovis virsta, kokią veikmę žmonių omenyje yra padarę beveik vieni metai besitęsiančios karės, galima daug-maž numanyti, kiek vilties yra tam spėjimui išsi-pildyti.

Pradžiosieji beveik visi karės metai vargu padidino žmonės linkimą prie pacifizmo, taikos judė-bimo. Atpenč, galima matyti, kad brolybės ir kitais užsitikėjimo jausmas, butinai reikalingas pacifistų (pastovios taikos šalininkų) plianams įvykinti, greičiaus pavirto į tautinę neapykantą. Šioji karė, ažuot parodžius karės praigaistina-gumą ir tuom priengus dirvą ga-lutinai pacifizmo idėjos pergalėi, tą idėją dar toliaus atstūmė.

Dabartinėji karė duoda progą valstijoms persitinkinti, koki ginklai ir karės būdai yra geresni ir tinkamesni ir koki reikalinga bus padėti antron vieton arba ir visai pralinti. Kas, pavyzdžiui, seka Suv. Valstijų angliškąją spaudą, tas tu-rėjo progą pamatyti, kad svarbiausią pamoka kokią šios šalies di-duomenė ištraukė iš dabartinės karės, tai supratimas, kad šioji šalis nėra užtikrinta apginkluota, kad neuztektinai prisiruosta prie karės, jeigu priešas kuomet užkluptų Suv. Valstijas. Ir drauge su tuom pradėta iš visų pusių raginti valdžią, kad jina didintų savo kariūmę bei laivyną ir kad tobulintų gink-lus. Valdžia tame atvejuje jau ir pradeda veikti. Daug-maž tokia pat karės veikmė, galima manyti, yra ir kitose neutralėse valstijose.

Taigi, iš dabartinės karės svarbiausią pasimokinta ne suprasti, kad karė yra baisy dalykas (apie tą visi žinojo ir kalbėjo ir be šios karės), bet kad reikia prie karės būti prisiruošus. Kitais žodžiais, žengiamo kaip sykis linkėn, prie-singon negu pacifistai norėtų vesti.

Tas gali būti mums nemalonu, bet faktai rodo, kad spėjimas apie šią karę esant paskutinįja gyvenime yra be pamato, kad pacifistų viltis viena po kitai žūsta.

Simkams maršrutas. Smulkus maršrutas p. Simkams kelionei jau yra išdirbtas. Tikimės, kad sekančiam „Lietuvos“ numeryje išstai visas maršrutas bus paskelbtas. Tuom tarpu gi paskelbtas. Tuom tarpu gi pa-duodame jį aplamuose ruožuo-

Pennsylvania valstijai paskirta laikas nuo liepos 20 d. iki rug-pjučio 18 d. Sekančią savaitę prakalbos, sulgy maršruto, bus sekančiose vietose:

Wilkes-Barre, Pa., — liepos 20 d., Pittston, Pa., — liepos 21 d.; Scranton, Pa., — liepos 22 d., Forest City, Pa., — liepos 24 d.

Iš Pennsylvania, važiuojant New Yorkan, Baltimore — rug-pjučio 21 d. Nuo rugpjučio 22 diena iki rugpjučio 31 d. p. Simkams bus New York ir New Jersey valstijose.

Nuo rugsėjo 1 d. iki rugsėjo 9 d. — Connecticut valstijoje. Massachusetts valstijoje p. Simkams bus nuo rugsėjo 10 d. iki rugsėjo 27 d.

Paskui atlankys Manchester, N. H., Montreal, Kanadoje, kelias vietas New York valstijoje ir užbaigs Pittsburgh'u, Pa.

Simkams susitaikė su „Tautos Fondu.“ Nesusipratimai, kurie buvo pakilę tarp p. St. Simkams, „Lietuvių Draugijos“ atstovo, ir „Tautos Fondo“ ir jo prezidento, Dr. A. K. Rutkausko, užsibaigė. Praeitais savaitės suba-toje „Tautos Fondo“ valdybos susirinkime, dalyvaujant p. Simkui, nesusipratimai buvo aptarti. Aptarimo pasekmėje buvo iš-leisti sekantieji pranešimai:

Tautos Fondo Valdyba žino-mi viešai praneša, kad jį jokio šesėlio ant Lietuvos Draugijos atstovo St. Simkams gero var-dinu, galės žmonės kuomet nors vėl mastyti apie karę. Visuotinis ir pastovios taikos šalininkai, vi-suomet troškė, kad pasilautų žmonių savitarpinis skerdimas, noriai užsikabino už minties, kad šios karės baismas bus užtikrinta ir ga-lutinai pamoka žmonėms apvaldyti kartą ant visados savo kraugerin-gus instinktus.

A. K. Rutkauskas,
Tautos Fondo Pirmininkas.
Ant. A. Slakis,
Tautos Fondo Raštininkas.

P. S. Turėdamas omenyje tikslą mano misijos, gerbdamas ir užsitikėdamas organi-zacijoms, kurios remia veiki-mą mane siuntusios Draugi-jos, aukas, surinktas Tautos Fondo rengiamose prakalbose, siųsiu į Lietuvą per Tautos Fondo.

St. Simkams.

Tautos Fondo Valdybos su-sirinkime, kuriame p. St. Simkams irgi dalyvavo, po abėnų pasikalbėjimų prieita prie iš-tikimo, kad pirmesni laik-raščiuose paskelbti tarp pono St. Simkams ir Tautos Fondo Valdybos nesusipratimai yra tikrai nesusipratimai ir šiuomi atšaukiami.

A. K. Rutkauskas,
Tautos Fondo Pirmininkas.
St. Simkams,
Ant. A. Slakis,
Tautos Fondo Raštininkas.

Tame susitaikinime yra punk-tų, kurie gali pakelti naujų ne-susipratimų (p. Simkams P. S.), bet patsai susitaikinimo faktas įvyko. „Tautos Fondas“ matyt susiprato daras klaidą, kivi-rėdama su p. Simkum, ir šiai su-sitaikymas yra prisipažinimu toje klaidoje. Praeitais savaitės „Draugo“ numeryje „Tautos Fondo“ valdybos nariai padarė sunkių priekaištų p. Simkui, bėt, susitaikius abiem pusėm, reikia suprasti, kad tie visi priekaištai ir užmetimai atšaukiami.

Lietuvos „pripažinimas.“ Pra-citą savaitę oficialiuose kariaujan-čių valstijų pranešimuose pirmu kartu aiškiai pažymėta Lietuvos valstija, kuriai vokiečiai jau ir ka-ralių turį parinkę — kaizerio sunų Joakimą. Toji valstija, suprantama, susidėty iš Didžiosios Lietu-vos dalių. Prūsų Lietuva, jeigu tikėtai Dr. Gaigalaitiui, nenori skir-tis nuo Vokietijos. Ir patys vo-kiečiai vargu tokio astiskymo no-ri.

Lietuvos vardo pasirodymas vo-kiečių oficialiame pranešime ir kal-bos apie Lietuvos valstiją su „ka-

ralium“ Joakimu josios soste yra buti kaip galintidaugiau prigel-bėti draugijos valdybai josios darbe.

Naujos šelpimo draugijos Lie-tuvoje. Kaip jau buvo pranešta, Lietuvoje įsikurė dvi naujos drau-gijos, kurių gimimas yra ankštai suristas su dabar išaušiančia karė.

Viena jų yra „Sveikata.“ Ant-roji yra „Lietuvių Draugija Nu-kentėjusiems.“ Dėl Karės gyvento-ams Agronomijos ir Teisių Pa-gelbai Teikti.

Pirmoji rūpinis Lietuvos gy-ventojų gydymu. Paimant ome-nin, koksai pavojus Lietuvai geg-ria nuo visokių ligų, šios draugijos įsteigimas reikalinga skaityti vie-no butinaiusių įreiklų atlikimu.

Antroji draugija turės savo tik-slu rūpintis pakelti ir gaivinti Lie-tuvos nukentėjusius ukius. Reika-las irgi labai svarbus.

Tokių būdų ir viena, ir antra šių draugijų turi darbo lauką, kuri-sai skiriasi nuo „Lietuvių Drau-gijos“ veikimo sryties. Kiekviena šių draugijų užima tiktai dalį to-plauso darbo, kurį Lietuvai atga-beno karė. Kaip tokios, jos vi-sos, tos draugijos, yra reikalingos.

„Agronomijos ir teisių draugio-je“ valdybą sudaro, sulgy „Vairo“, sekantieji asmenys: adv. M. Slezė-vičius, adv. P. Bugailiškis, inž. S. Kairys, adv. A. Janulaitis, Valst.

Tarybos narys A. Meistavičius, F. Bortkevičienė, adv. J. Vileišis, M. Biržiška, V. Dumas narys Janu-kevičius, agron. Ruokis, agron. Kriščiūnas ir V. Dumas narys Frid-manas. Valdybų narių kandida-tais yra: inž. Skripkus, J. Paknys, Dr. A. Damaševičius ir Žostautas. Revizijos komisijoje: inž. J. Ma-kokio nors šesėlio ant jojo tei-singumo.

Bet čia mes norėtume priminti tą poziciją, kuri yra užimta klau-simės aukų siuntimo Lietuvon. Buvo pripažinta, kad aukos būtų siunčiamos šelpimo draugijoms, o ne pavienėms upatomis. Pri-silaikant tos pozicijos, atsiėsi-mas į sumanytą siųsti aukas per Dr. Gaigalaitio rankas yra aiš-kus. Sulgy tos pozicijos, šelpi-mo pinigai galėtų būti siunčiami arba per „Raudoną Kryžių“ arba šelpimo draugiją, jeigu tokia su-sitvertų šioje vokiškųjų linijų pusėje. Pabrėžiame, kad mes tuom nesakome, jog Dr. Gaigai-laitis negalima būtų užsitikėti. Čia yra tikrai kartą nustatyto principo reikalas. To principo prisilaikant, galima būtų išvengti įvairių nesmagumų, jeigu kas nors norėtų tokios pakelti.

Tačiau, kalbant apie vokie-čių valdžioje esančių lietuvių šelpimą, reikia turėti omenyje, kad dabartinės kariaujančiųjų li-nijos nėra pastovios. Laimės ra-tui besisukant, vokiečiai gali trumpu laiku dar toliaus Lie-tuvon žengti ir, rasi, užimti ne-tįją visą: gali jie ir būti visiškai iš-Lietuvos išguiti, kaip kad jau ke-lis kartus buvo „Suvalkijoje“. Dėl pinigai nueity, Lietuvoje dalykų stovis gali visiškai persi-nėmti.

Priegto, imant omenin Vokie-čių užblokiavimą, kila klausis-mas, ar pasijutę pinigai apla-mai gali Vokietiją pasiekti.

TMD. atsiskaukimas. Pasira-šant TMD. prezidentui, atsky-rais lapeliais platinama atšau-ka jį tos organizacijos kuopas ir narius. Dr. Zimoantas, kuriam prezidentaujant, TMD. žymiai pakilo narių skaitlium ir turtu, kviečia visus darban, kad orga-nizacijos augimas eitų dar spar-čiau. Jisai nurodo ir priemones, kurios, jojo nuomone, prigėlbėtų sparčiam narių skaitliaus augi-mui. Tomis priemonėmis jisai mato: kuopų susirinkimų laiky-mas reguliariai kas mėnuo; buti-numas visoms kuopoms išsirašyti organą ir jį skaityti; pikni-kių panadėjimus naujų narių prirasyimui; pranešimas apie sa-vos kuopos veikimą, kad tuom paskatinus kitus darbuotis; ven-gimas nereikalingų ginčų ir vai-dų.

Gerbiamašai prezidentas savo atšaukime išreiskia vieną, musy nuomone, svarbią mintį, kuri ga-lėtų daug prisidėti prie spartes-nio TMD. augimo, butent: rei-kaingumas leisti kasmet daugia-rašty negu kad iki šiolie leidžia-ma. Tas, be abejonės, padarytų puikią įtaką ir draugijos besipė-tojimui. Bet tam reikalinga turė-ti daugia narių, ir todėl kiekvie-no TMD. nario priedermė turėtų

„Jaunosios Lietuvos.“ Sulgy lei-džų pranešimo, vieton mėnesinė „Laisvosios Minties“, busi leidžia-ma savaitinė „Pažvalga“, kuri nuo rugpjučio pabaigos busi regula-riai kas savaitė leidžiama. Kaina naujamjam laikraščiuui nustatoma \$3.00 j metus. „Pažvalga“ eisianti žurnalo (magazino) formoje, 16 puslapių sąsiuviniais.

Pavyzdiniame „Pažvalgos“ nu-meryje išdėstoma „Bendrovės Lie-tuvių Raštams Leisti“ įstatų pro-jektas, kurisai parodo, kokios pa-kraipos laikysis naujasai laikraštis.

To projekto pamate guli šie prin-cipai: „panaikinimas išnaudojimo sistemos“, „visuomenės kontrolė gaminimo ir prekybos srytse“, „federacinis pasaulio sutvarkymas lygiomis visoms tantomis teisėms ir pareigomis“, „mažumos tautų kalbos laisvė ir jos teisių lygybė“.

„užtikrinimas valstybės ir visuome-nės įstaigos sulgy proporcijos principo“, arbitracijos komisijos ir trečiųjų teismų tarptautiniam ne-

vargių išrodys. Suomietis ne, jis ir nuskuręs stipriai, nenuvargusiu atrodė.

Patikto man bufetai Suomijoje: įėjim, imk nuo stalo, ką nori, kiek norisi už 2 markes, ir laiko ne-sugausini ir nuo skaitlinių liuosas. Tas pats ir Švedijoje.

Gegužio 11 d. 10 v. ryto esame Torneo. Oras baisy: pusto, lija. Čion dar aršesnė daiktų kontrolė. Persikėlę per upę, gerą varstą ga-vome eiti pėsti iki švedų miestelio Kaparanda. Čion vėl kontrolė, gydytojas. Užėję į viešbutį įpa-si jutome jau ne Rusijoj esą. Restora-ne mus sutiko daug nemalonomų. Švedai, nors ir neutralūs, bet sim-patijos matyt visgi ne musy pusei. Aš dar šiek-tiek užkandau, bet mano sankeleivis išvažiavo iš Ka-parandos nevalges. Iki artimiausios stoties Karungi, 27 kilometrus, važiuavome automobiliu. Nulupo mus: užmokėjome po 10 rublių.

Čionai skusti negalima: elgėsi su-mumis labai mandagiai. Jeigu ne-mano sankeleivis, būtų man sunku buvę, nes restoranų tarnai ir šei-myninkai nemoka kitaip, kaip šve-diskai. Stotyje kasierius moka francuzų ir vokiečių kalbas. Svar-besnėse stotyse, pasirodo, Švedi-joj esama visur taip.

Nusipirkęs Berliner Tagelblatt, išvažiavau Stockholmo link. Ma-no sankeleivis pradėjo į mane kaž-ko šnairuoti; pasirodo, jis nepa-kenčias vokiško laikraščio. Bėt paaiškinus, kad juk švediskai ne-moku, o francuzų laikraščiai čion senai, mano sankeleivis nusiramino augstyn kupėres mėtė. Aš stovė-jau gatvėje su dviem naujais pa-žįstamais belgais. Jie verkė. Ma-tyt, atsiminė savo tėviškę.

Aplankęs keletą gražesnių apie-linkių, rengiausi į ilgą kelionę van-denynu.

Gegužio 21 d. rytą ejau apimti savo naujo buto — ant laivo „Oscar II.“ pasitaikė gerai. Gavau sau vienas kajatą.

Priimta aprašyti ir laivo didu-mas. Kun. Tumas, važiuodamas Amerikon „Saulės“ namų reika-sveikines nuvažiuo tolyn, aš gi pasilikau Stockholmo apžiūrėti. Apisotėjau prie pat stoties, vieš-butyje „Continental.“ Čion su kal-ba jau kur-kas lengviau: šveicorius ir kai-kurie tarnai kalba francuziškai, vokiškai.

Reikia apžiūrėti Stockholmo ypa-tingumus. Vedėją imti perbrangu. Nusipirkau Baedacker'į — ir vis-ką turiu kaip ant delno: reikia apžiūrėti istorinį mu-zėjų, galerijas, padaryti keletą et-kursių. Knygoje turiu Stockhol-mo ir apie linkės plianus, muzė-jus ir galerijos katalogus, ekskuri-jų maršrutus.

Iš pirmos dienos pastebėjau, kad į mane perdaug žmonės žiuri. Manau: kas tai būtų? Tas mane varžo. Nusikirpau savo ilguosius plaukus. Dar žiuri. Nusikutau savo barzdų. Jau mažiau. Nau-mečiau skrybėlę, nusipirkau anglišką „cap.“ Esu „kaip visi.“ Da-liau jau manęs nevaržo, nors ir žiuri.

Vakare nuėjau paklausti ope-ros. Statė „Bohemą.“ Silpni dai-nininkai, silpna orkestra Karališ-koje Stockholmo opereje. Susi- pažinau su dirigentu. Klausiu, ką jūs turite savo muzikos geresnio, — atnešė sriubos. Kitiems nešė atbulai, bet aš visgi užganėdintas.

Belostrove (Finlandijoje) atliek pirmą eilę daiktų ir dokumentų kontrolės, per Finlandijos akmeny-bis ir samanytus ritomės toliau. Gamta vis ta pati: nusust: šios pu-rs, kalnuokai ir akmenynai. Sa-kytum, vargšų šalis ta Finlandija!

Bet žmonės vargo nematyti; svei-kata ir užsiganėdinimas žėri juose. Musų kaimietį, rodos, apbrėdę gra-krūvon „Laisvosios Minties“ ir žia, uždek jam maniška, jis vis ar turite savą operą?

Belostrove (Finlandijoje) atliek pirmą eilę daiktų ir dokumentų kontrolės, per Finlandijos akmeny-bis ir samanytus ritomės toliau. Gamta vis ta pati: nusust: šios pu-rs, kalnuokai ir akmenynai. Sa-kytum, vargšų šalis ta Finlandija!

Bet žmonės vargo nematyti; svei-kata ir užsiganėdinimas žėri juose. Musų kaimietį, rodos, apbrėdę gra-krūvon „Laisvosios Minties“ ir žia, uždek jam maniška, jis vis ar turite savą operą?

— Niekio ypatingo neturime. Norvegai turi Grieg'ą, bet tai ne musų.

Gegužio 14 d. padariau mažą ekskursiją Sالتosbaden, 10 verstų nuo Stockholmo. Kaip graži žiu-rėti į jūrą nuo augstų uolų!! Sva-jojau, dumojau. Pagailo man barzdųkės, pagailo plauky, pagai-lo skrybėlės...

Vakare ejau pažiūrėti, kur šve-dai linksmosini. Kur nobiliai puo-tauja — jau mačiau; nuėjau į juri-ninkų karčiamą. „Viski“, alus, ar-monika, dainos, šokiai čion žmonės linksmosini. Sėdžiui vienas prie stiklo alaus. Užrašiau porą ti-pingų dainų. Bet į mane keistai žiurima.

— Kas tu? Ko čia atėjai, jeigu nenori linksmintis? Męs savaitė-mis žemės nematom, keliantjam, žvejojam. Daug iš musų žuvo; tie, kurie sugrįžome, linksmina-mės, kad gyvi likome. O tu kas? Ko tu čia? — rodos, kad jie nori taip klausiti mane. Ir štai vienas prieina, familiariškai duoda man į pečius ir šaukia: „Oel!“

Atnešė alaus. Gėrėme, daina-vome...

Ant rytojaus išvažiavau Chri-stianijon. Kol laivas išeis, turiu 6 dienas laiko. Apisotėjau geriau-siam viešbuty „Grand Uolet“, kad galėčiau susikabėti. Čionai ypa-tingai pigu: už puikų kambarį mo-ku tris kronas (1 r. 60 k.). Pa-vasaris pačiam gražume; medžiai tik pradėjo žydėti. Tuojaus pra-dėjau lankyti miesto ir apie linkių gražumus. Holmenkolem — augstas kalnas šalyj Christianijos. Ke-čion dar aršesnė daiktų kontrolė. Persikėlę per upę, gerą varstą ga-vome eiti pėsti iki švedų miestelio Kaparanda. Čion vėl kontrolė, gydytojas. Užėję į viešbutį įpa-si jutome jau ne Rusijoj esą. Restora-ne mus sutiko daug nemalonomų. Švedai, nors ir neutralūs, bet sim-patijos matyt visgi ne musy pusei. Aš dar šiek-tiek užkandau, bet mano sankeleivis išvažiavo iš Ka-parandos nevalges. Iki artimiausios stoties Karungi, 27 kilometrus, važiuavome automobiliu. Nulupo mus: užmokėjome po 10 rublių.

Čionai skusti negalima: elgėsi su-mumis labai mandagiai. Jeigu ne-mano sankeleivis, būtų man sunku buvę, nes restoranų tarnai ir šei-myninkai nemoka kitaip, kaip šve-diskai. Stotyje kasierius moka francuzų ir vokiečių kalbas. Svar-besnėse stotyse, pasirodo, Švedi-joj esama visur taip.

Nusipirkęs Berliner Tagelblatt, išvažiavau Stockholmo link. Ma-no sankeleivis pradėjo į mane kaž-ko šnairuoti; pasirodo, jis nepa-kenčias vokiško laikraščio. Bėt paaiškinus, kad juk švediskai ne-moku, o francuzų laikraščiai čion senai, mano sankeleivis nusiramino augstyn kupėres mėtė. Aš stovė-jau gatvėje su dviem naujais pa-žįstamais belgais. Jie verkė. Ma-tyt, atsiminė savo tėviškę.

Aplankęs keletą gražesnių apie-linkių, rengiausi į ilgą kelionę van-denynu.

Gegužio 21 d. rytą ejau apimti savo naujo buto — ant laivo „Oscar II.“ pasitaikė gerai. Gavau sau vienas kajatą.

Priimta aprašyti ir laivo didu-mas. Kun. Tumas, važiuodamas Amerikon „Saulės“ namų reika-sveikines nuvažiuo tolyn, aš gi pasilikau Stockholmo apžiūrėti. Apisotėjau prie pat stoties, vieš-butyje „Continental.“ Čion su kal-ba jau kur-kas lengviau: šveicorius ir kai-kurie tarnai kalba francuziškai, vokiškai.

Reikia apžiūrėti Stockholmo ypa-tingumus. Vedėją imti perbrangu. Nusipirkau Baedacker'į — ir vis-ką turiu kaip ant delno: reikia apžiūrėti istorinį mu-zėjų, galerijas, padaryti keletą et-kursių. Knygoje turiu Stockhol-mo ir apie linkės plianus, muzė-jus ir galerijos katalogus, ekskuri-jų maršrutus.

Iš pirmos dienos pastebėjau, kad į mane perdaug žmonės žiuri. Manau: kas tai būtų? Tas mane varžo. Nusikirpau savo ilguosius plaukus. Dar žiuri. Nusikutau savo barzdų. Jau mažiau. Nau-mečiau skrybėlę, nusipirkau anglišką „cap.“ Esu „kaip visi.“ Da-liau jau manęs nevaržo, nors ir žiuri.

Vakare nuėjau paklausti ope-ros. Statė „Bohemą.“ Silpni dai-nininkai, silpna orkestra Karališ-koje Stockholmo opereje. Susi- pažinau su dirigentu. Klausiu, ką jūs turite savo muzikos geresnio, — atnešė sriubos. Kitiems nešė atbulai, bet aš visgi užganėdintas.

Belostrove (Finlandijoje) atliek pirmą eilę daiktų ir dokumentų kontrolės, per Finlandijos akmeny-bis ir samanytus ritomės toliau. Gamta vis ta pati: nusust: šios pu-rs, kalnuokai ir akmenynai. Sa-kytum, vargšų šalis ta Finlandija!

Bet žmonės vargo nematyti; svei-kata ir užsiganėdinimas žėri juose. Musų kaimietį, rodos, apbrėdę gra-krūvon „Laisvosios Minties“ ir žia, uždek jam maniška, jis vis ar turite savą operą?

Belostrove (Finlandijoje) atliek pirmą eilę daiktų ir dokumentų kontrolės, per Finlandijos akmeny-bis ir samanytus ritomės toliau. Gamta vis ta pati: nusust: šios pu-rs, kalnuokai ir akmenynai. Sa-kytum, vargšų šalis ta Finlandija!

Bet žmonės vargo nematyti; svei-kata ir užsiganėdinimas žėri juose. Musų kaimietį, rodos, apbrėdę gra-krūvon „Laisvosios Minties“ ir žia, uždek jam maniška, jis vis ar turite savą operą?

Iš Kelionės Amerikon.

St. Simkams.

Nuo Redakcijos. Šisai rašinys buvo ruošiamas Lietuvos spauda-i, tačiau, tulj priežastijų dėlei, jį-sai Lietuvos nepasiekė ir telpa žemiau.

Nuo pat mažens, svajoju apie kelionę už jurių-marių. Man no-risi pamatyti neapimanus plotus vandenyno, žorisi pamatyti, kaip saulė iš jurių iškila ir kaip į jures nusileidžia; išgirsti, kaip vande-nynas ošia, regėti kaip bangos di-žniulį laivą mėtė, norisi pasisupiti toje amžinoje supynėje.

Ir štai atsitiko proga; rengiuosi kelionėn, linksams rengiuosi. Bėt kai atėjo laikas važiuoti, liudna, graudu pasidarė. Pagailo man žiulytės, pagailo chorų ir gražių, linksmybių mano dainininkų.

„Svint aušrelė, tek saulėlė. Jau man reikia išvažiuot. Dar man miela čionai but.“

Ši daina ausyse skambėjo, kad iš Vilniaus važiuau. Visus for-malumus, kuriems atlikti Vilniuje būtų reikėję 2—3 savaitių, Petra-pilyj atlikau viena diena. Tą pačią dieną nusipirkau ir bilietą stačiai į New Yorką.

Teiravaus, pro kur važiuoti ge-riau. Yra 4 keliai. Per Japoniją — reikia daug laiko ir brangu (apie 1000 rublių). Per Rumuniją — daug kliūčių ir bangu, kad neiš-voktų karė tarp Italijos ir Austri-jos. Lieka du keliai: per Archan-gelską ir Švediją-Norvegiją; šis paskutinis nors ir pavojingas, bet žingeidus. Jį ir išsirinkau. Gegu-žio 10 d. (n. st.) 8 val. ryto jau sėdžiu vagonė ir važiuojama Tor-neo link. Coupė (ist. Kupe) esame keturiese. Gerą pusvalandį nekalbiname vienas kito: dabar vis atsargus. Dalinamės laikraščiais. Mano vis-a-vis (priešakyje) ir kai-mynas iš dešinės — anglai, gi trečias — pusiau francuzas pusiau lenkas.

Vienas anglas kalba francuziškai, su juom ir pradėjau. Tema — Lu-sitanijos nuskandinimas, vokiečių žiaurumas. Čion prisideda fran-cuzas-lenkas, baisyai nemėgstas vo-kiečių. Sulgy jo, žmonija reika dalinti taip: žmonės ir vokiečiai. Anglas pritaria. Aš kalbu *avec sang-froid* (su šaltu krauju).

Toliaus, susipažįstame. Paai-škėjus, kad aš lietuvis, lenkas klaus-ia, ar kalbu aš lenkiškai. Atsa-kau: taip, kalbu. Bet kalbos nei-mainome, kalbame francuziškai. Po pusryčių, už Viborgo užkalbina mane lenkiškai.

— Kaip gaila, kad dabar tarp lenkus ir perėjo į kitą coupė, kur tikiai!

— Taip gaila, bet ką darysi, tai ne musų kaltė.

Jis pasmerkė smarkiai Lietuvos linkus ir perėjo į kitą coupė, kur sėdėjo labai graži panaitė. Męs su mano vis-a-vis susidraugavome.

Man buvo ir malonu ir naudinga, nes jisai moka švediskai ir pasi-žadėjo iki Stockholmo būti man vertėju.

Belostrove (Finlandijoje) atliek pirmą eilę daiktų ir dokumentų kontrolės, per Finlandijos akmeny-bis ir samanytus ritomės toliau. Gamta vis ta pati: nusust: šios pu-rs, kalnuokai ir akmenynai. Sa-kytum, vargšų šalis ta Finlandija!

Bet žmonės vargo nematyti; svei-kata ir užsiganėdinimas žėri juose. Musų kaimietį, rodos, apbrėdę gra-krūvon „Laisvosios Minties“ ir žia, uždek jam maniška, jis vis ar turite savą operą?

Bakstelėjau trečią kartą—atnešė man paprasčiausio rugusio pieno. Nenorėdama parodyti, kad tai bakstelėta netyčia—suvalgiau. Pakraipęs pirštą bakstelėjau dar kartą—gavau grikių košę; matyt, patalniau ir vegeterijonų skyry. Suvalgiau. Kiti dar reikalauja. Pralaidęs keletą eilučių, dar kartą bakstelėjau—gavau žuvies. Žinau, kad žuvį reikia vien su šakute valgyti; valgau kaip tikras džentelmonas. Salyj manęs sėdi jaunas danielis. Jis taipogi žuvį valgo, bet su peiliu. Pamatęs, kad aš su šakute valgau, jis išsitraukęs nosinę, nušluostė peilį ir padėjo ten, kur jis gulėjo. Po tų pietų dvi dieni į valgomąjį nesilankiau.

Skaitytėjau, jeigu tau prisiečiau keliauti ir valgyti tokius pietus, pavalgęs, eik tuoj įs gydytoją, ir sakyk: Monsieur, ayez la bonté donner moi quelque chose pour purger, comprenez vous, pour purger,—tai sakymas bakstelėk pirštą į žemutinį kankolės guziką.

Ir paskui neik dvi dieni į valgomąjį, taip kaip aš.

Po dienos kitos apsipirai ir valgysi „kaip vilkas“. Bet jeigu tu važiuosi su teta ar motula ir jeigu ji taves užklaustų: na kur tau, vaikel, ir telpa? tu buk atsargus, nesakyk, o ypač neparodyk kur tau telpa, bet mandagiai atsakyk: „oui, madame.“

Apsipratus su ceremonijomis, aš jaučiausi visai liūsuai, kaip Vilniaus „Bristol'je“. Vien sunku man buvo kasdien skysties, einant pietauti dėti švarią apikaklę, mankietus ir surduta.

Apsipratu ir su sankeleivais. Daug atsirado kalbančių francūziškai. Susipažinome. Žaislai,—muzika. Prie stalo mano vis-à-vis jauna amerikietė pasirodė artistė—smuikininke. Susipažinome. Išskambinome visas sonatas Beethoveno ir Mozarto. Atsirado ir dainininkė. Kasdien darėne koncertus.

Užvakar dažinojome iš telegramų „Marconi“ (bevielinio telegrafu), kad Italija apskelbė karę. Vokiečiai labai nusiminę. Taipogi dažinojome, kad laivas, kuris išėjo paskui mus diena vėliau—nuskendo.

Męs laimingai pravaziavome pro pačią pavojingiausią vietą, kraštus Šotlandijos, po priedangą tirštų ukamų.

Už keletas valandų jau buisime New York'e, bet iš laivo išlipime tik rytoj, nes šiandien jau pervažiavome pamatėme žemę. Ir mano šis laisvės išėjimo netoksai, kokį norėjau parašyti. Štai sutiko—mus mažas garlaiviuskas ir laikraščio įdavė. Ir mano kolega amerikėnė—smuikininke Herald'o svarbiausias žinias verčia į francūzių kalbą. Jau greitai mūsų laisvės išvės. Sudie!

St. Simkus.

KOMENTARAI.

Kareitai tarpe vokiečių ir taltininkų besistėjant jau suvirė 11 mėnesių beveik be išėjimo ant taltininkų žemių, germanofobai kaip ir germanofilai mano, kad vokiečiai netik vien geriausiai suorganizuotą kariuomenę turi, bet ir iš prigimimo sumaniausiais ir narsiausiais kareiviais yra, su kuriais francūzai, anglai ir belgai, nekalbant visai apie rusus, serbus ir montenegrus, susilyginti negali. Bet dalykams geriaus prisizūrijus pasirodys, kad vokiečiai nėra geriau suorganizuoti už francūzus, o narsume, kaip ir karės vedimo sumanume, nevirsina nei rusų nei serbais ir montenegrais.

Vokietija turi apie 70 milijonų, francūzija apie 40, belgai apie 8 milijonus gyventojų. Jeigu francūzai turėtų apie 70 milijonų gyventojų, vieton 40, ir proporcingai atsakytų skaitlių kareivių, suorganizuotų taip, kaip jų dabartinė kariuomenė yra, jie, galima manyti, vokiečius būtų senai sumušę. Belgus užpuolė bent 10 syk skaitlingesnė vokiska kariuomenė, ir jie per dvi savaites, neprisirėgę prie tokio netikėto užpuolimo, galėjo prieš vokiečius atsilaikyti. Šitas faktas liudija apie belgų narsumą ir sumanumą karę vesti. Anglai, gyvendami ant salų, neturi pergeriausią sausžemio kariuomenę, kadangi jie pasitiki savo laivynu, prieš kurį vokiečiai bijo stoti kovon. Todėl, rodos, aplamai imant, ir anglai yra taip pat, jeigu negeriau susiorganizavę ir narsesni kaip

ir sumanesni kareiviai už vokiečius.

Rusai karės pradžioje nustebino svietą savo pirmynžengimu ir pačiamu daugelio šimtų tukstančių (?) kareivių į nelaisvę. Bet juos išliko nelaimė, ir jie liko savo priekš smarkiai sumušti, taip kad vokiečiai pradėjo džiaugtis ir bandė karės užbaigimo derybas su rusais,—rodos, be pasisekimo,—užvesti.

Kad rusams taip laimingai sekėsi austrus sumušti ir jų kareivių daugybę į nelaisvę paimti, paėjo nuo to, kad jie buvo įgiję austrų generališko stabo karės vedimo planus. Bet kada papulkininkas Alfred Riddle buvo susektas plianų išdavime ir draugams aficierams patariams, nusisūvė, tai ir rusams nesisekė taip, kaip pirma, karės vedimas.

Turime paimti omenin faktą, kad teoretiskai despotiškoje, bet faktiskai demokratiškoje (?) Rusijos armijoje tarnauja daugybė vokiskos kilmės aficierių, kurių, simpattija—vargiai apsirikius, sakydama—yra su vokiečiais. Nesakau, kad visi vokiskos kilmės aficierai yra vokiečių šalininkais; nesakau, kad didesnę jų dalis; nesakau, kad didis jų nuositis; bet visgi reikia, atsikimams prisizūrint, manyti, kad tarpe rusų gal but yra aficierių—gal ir generalų—išdavikų. Gal but, tokie išdavikai nevisi vokiskos kilmės, bet visgi reikia manyti, kad tarpe jų yra vokiskos kilmės asmenų, išduodančių rusų plianus karės vedimui vokiečiams.

Italijai apšaukus Austrijai karę vokiečių spauda apskelbė, kad Italija sutartį su Austrija ir Vokietija sulaužiusi. Toji spauda Italijos gyventojus apšaukė judisiais—išdavikais ir pasitikėjimo nevertais žmonėmis. Bet kaip ir visur (?), keikdami ir net dieviškos pagiežos ant priešų šaukdami, jie savo tvirtinimų neparemia faktais.

Faktai rodo, kad ne Italija sulaužė sutartį, su Austrija ir Vokietija padarytą, bet, atpenč, paskutinis dvi valstijos tai padarė. Sutartis buvo vien apsigynimui, bet ne užpuolimui padaryta. Todėl Italai nesulaužė sutarties. Sutartyje buvo ypatingai pažymėta, kad visuose svarbesniuose užbrėžiniuose politikos reikaluose susitarusios viešpatystės turi iškalno viena kita apie savo žingsnius pranešti. Austrija, užsimanusi pradėti karę su Serbija, apie tai nepranešė Italijai. Vokietija, sulaužydama Belgijos neutralitetą, nepranešė iškalno apie tai Italijos valdžiai. Tokiu būdu abi viešpatystės sulaužė sutartį su Italija. Sulaužius sutartį, Italija iš techniško atžvilgio turėjo teisę tiesiog karę vokiečiams ir austrams apšaukti. Bet ji to nedarė. Jeigu ji būtų tai tiesiog padarius, tai šiandien reikia manyti—vokiečiai būtų ant kelių paklūdyti ir prašytų taltininkų susimylėjimo.

„Lietuvos“ redakcijai padarius prierašus prie mano pirmutinio komentaro, aš jaučiausi priverstas padaryti sekančius paaiškinimus.

„Lietuvos“ redakcija mano, kad vokiečiai dar nėra pergalėti, ir dar nėra galima spėti, kuri pusė šioj karėj pergalėtoja liksianti. Tiesia, mes nežinome, kuri pergalėtoja išeis, bet rodos, kad vien tik, anot žmonių patarles, „stebuklas“ tegali suteikti vokiečiams pergalę ant jos priešų. Idant pergalėti priešus, vokiečiai tepivalo užimti Paryžių, Londoną, Petrogradą, Maskvą, o dabar jau ir Romą. Gali buti, kad jiems reikėtų, dalykams kitaip virstant, užimti Bucharostą ir Sofiją. Ar tas jiems pasiseks—negalima „abejoti“ (Ar japonams reikėjo užimti Maskvą ir Petrogradą 1904 m., ar italams reikėjo pasiekti Konstantinopolio? Karės laimėjimui nereikalinga šalies sostinė užimti. Red.).

Vėlei sakoma, kad būtų skriauda vokiečiams, jeigu taltininkai atimtų nuo vokiečių visas į vakarus nuo Rhein'o upės gulincias žemes. Bet mes turim paimti domon tai, kad į vakarus nuo Rhein'o upės gulinciose ir vokiečių valdomose žemėse yra bent 20-tas nuosimis gyventojų su francūziškomis pravardėmis, netik jie vien, bet ir daugelis kitų gyventojų prijaucia daugiau francūzams negu vokiečiams. Beto, dėl visavietinės ramybės, taltininkams yra neatbutinai reikalinga susilpninti Vokietiją taip, kad ji niekad, kiek žmogaus protas gali spėti, neatsigautų politiskai ir militariskai. Gal

reikėtų,—tas gal buti iš mano pusės perdėtu išsitarimu,—vokiečiams atimti neprigulmę ir paversti jų autonomiską cėsorystę po taltininkų priežiūra (buty skriauda ir didžiausia neteisybė. Red.), kol vokiečiai neužmokės visų taltininkų gyventojams padarytų dėl karės nuostolių (tai galima kitokiu būdu atsiekti. Red.).

Visas svietas žino dabar, kad Vokietija su Austrija šitos karės reikalavo. Serbai, gyvenanti po Austrijos valdžia, norėjo likti neprigulmingais ir sueiti į vieną politiską vienutę su savo viengenciais, kurie turi neprigulmingą savą viešpatystę. Austrų valdžia ne tik kad jų idealų nepaisė, bet dar pasiepė. Todėl nereikia stebėtis, kad jaunas serbų patriotas, įsikirščiajęs, užmušė Austrijos sosto įpėdinį, kuris buvo žinomas slaviskų tautų nekentimu (užsikirščiajimas žmogžudystės nepateisina.Red.).

Pagal žmoniškas teises, tautos, galincios savo viešus reikalus pačios daboti, turėtų but paliausios nuo kitų tautų „globos“ palaikomas ugnies ir kardo pagelba.

Norvegija atsiluosavo nuo Švedijos; o rods švedų visuomenės sosto įpėdinį priešai reikalavo užsipulimo ir privergimo Norvegijos, bet jų karaliaus, žinantis ir pildantis savo pareigas kaip savo pavaldinių viešos gerovės pridabotojas ir žinodamas, kad norvegai galės patys savo reikalus vesti, nepristojo ant reikalavimo švediskų šovinistų, tarpe kurių jo paties vyriausius sunus buvo, ir suteikė jiems (norvegams) politiską laisvę.

Tą patį būtų galėjusi daryti ir Austrijos valdžia. Bet kadangi vokiečiams rupi vien kiti tautų naikinimas (?), tai jų valdžia, žmonės ant to nepristojo, ir karę pradėjo. Kad vokiečiai buvo iškalno prisirengę ir sutartį su turkais sąryšyje su prisitarinčiąja kare, liudija faktas, kad dar neseniai Italijos valdžia, peržiūredama vokiską laivą „Bayeru“, kuris keletą dienų pirm karės apšaukimo apleidė Hamburgą ir pribuvo į Neapolio uostą, kad nepapulus į taltininkų nagus, rado užslėptų armatų, mašininių šaudyklių kaip ir laktystuvų, kuriuos laivas, be abejo, gabenio turkams.

Atsivėlgiant į tai, rodos, taltininkai nebutų priversti iš doriško atžvilgio, vokiečius pergalėje, jiems malonumų rodyti.

D. Sargunas.

Redakcijos prierašas. Atsakymai į š. p. D. Sarguno rašinį, sekančiame „Liet.“ num. tips kitokių nuomonių mūsų bendradarbio straipsnis.

VOKIEČIŲ REIKALAVIMAI.

Pas Suviennyt Valtstijų užsienio ministerij, p. Lansing, atsilankė Vokietijos ambasadorius ir jam pažadėjo Vokietijos vardu, jog ji liausis skandinimo neutrališkų kraštų pirklių laivų, bet už tai pastatė Amerikai Vokietijos reikalavimus. Vokietija reikalauja: 1) kad Amerika priverstų Angliją, kad ji panaikintų Vokietijos blokavimą ir kad liuos leistų Vokietijai pirkliams su kitais kraštais; 2) pasidžia už tai iš kitur negabenti ginklų ir amunicijos (nes to turi užtektinai namieje), bet vien maistą, žalius produktus ir kitokius karę nereikalingus daiktus. Už tai Vokietija liausiantis skandinimo povandeniniais laivais neutrališkų kraštų laivus; 3) Vokietijos konsuliams turėtų but leista peržiūrėti besirengiančius išplaukti iš Amerikos portų Anglijon laivus, persitūrinimui, ar jie neveža karės kontrabandos ir konsuliams turėtų but leista spresti, kokius daiktus reikia laikyti karės kontrabanda ir kokius daiktus gabenantis laivus galima skandinti; 4) kad Suviennyt Valtstijų piliečiai nekeltų laivais, vėžančiais karės kontrabandą.

Suprantama, kad ty reikalavimai Amerika išpildyti negali. Tūk jau pats nurodymas Anglijai, kaip ji turi karę vesti, buty neutraliskumo laužymu ir už tai, už Vokietijos reikalus Amerika turėtų susipykti ne tik su Austrija, bet ir su kitais taltininkais, kas vien blogus vaisius išduotų. Reikalavimas, kad Vokietijos konsuliai turėtų tiesą Amerikos portuose revizijas daryti, yra jau įžeidimu Amerikos. Suviennyt Valtstijos yra neprigulminga respublika, o ne Vokietijo; kofionijai; priziūrejamui savo portų jos turi savo valdžią, tai nereika-

lauja ir negali leisti kontroliuoti ir priziūreiti savo įvaldžią svetimo krašto konsuliams. Vokietija nori, kad už jos reikalus Suviennyt Valtstijos susipyktų su taltininkais ir kad Vokietijai iš ugnies karštas būlves iškrapstyti. To daryti Amerikos valdžia nenori ir negali norėti. Bet skandinimai neutrališkų kraštų laivų, su kuriais kartais žuvis ir amerikonaizterzina žuvusių vientaučius, sukelia juos prieš vokiečius, o suerzinti žmonės gali ir nenorinčią su niekuom erziatis valdžią priversti stoti prieš

ją užgaunčius, o tąsyk, suprantama, negalėtų stoti su vokiečiais, bet stotų su jos priešais.

Nemažai erzina kitokios kilmės Amerikos gyventojai ir netaktiškas Amerikos vokiečių besielgimas, jų kurstymai ir intriguojantis privertimui Amerikos valdžios tarnauti Vokietijai. Erzinti gi taip skaitlingą tautą, kaip amerikony, yra gana pavojinga. Nes suerzinti žmonės nevisuomet svarsto visapusiškai savo besielgimus, piktumas dažniausiai ant li ir nenorinčią su niekuom erziatis valdžią priversti stoti prieš

ją užgaunčius, o tąsyk, suprantama, negalėtų stoti su vokiečiais, bet stotų su jos priešais.

Nemažai erzina kitokios kilmės Amerikos gyventojai ir netaktiškas Amerikos vokiečių besielgimas, jų kurstymai ir intriguojantis privertimui Amerikos valdžios tarnauti Vokietijai. Erzinti gi taip skaitlingą tautą, kaip amerikony, yra gana pavojinga. Nes suerzinti žmonės nevisuomet svarsto visapusiškai savo besielgimus, piktumas dažniausiai ant li ir nenorinčią su niekuom erziatis valdžią priversti stoti prieš

ją užgaunčius, o tąsyk, suprantama, negalėtų stoti su vokiečiais, bet stotų su jos priešais.

Nemažai erzina kitokios kilmės Amerikos gyventojai ir netaktiškas Amerikos vokiečių besielgimas, jų kurstymai ir intriguojantis privertimui Amerikos valdžios tarnauti Vokietijai. Erzinti gi taip skaitlingą tautą, kaip amerikony, yra gana pavojinga. Nes suerzinti žmonės nevisuomet svarsto visapusiškai savo besielgimus, piktumas dažniausiai ant li ir nenorinčią su niekuom erziatis valdžią priversti stoti prieš

ją užgaunčius, o tąsyk, suprantama, negalėtų stoti su vokiečiais, bet stotų su jos priešais.

Nemažai erzina kitokios kilmės Amerikos gyventojai ir netaktiškas Amerikos vokiečių besielgimas, jų kurstymai ir intriguojantis privertimui Amerikos valdžios tarnauti Vokietijai. Erzinti gi taip skaitlingą tautą, kaip amerikony, yra gana pavojinga. Nes suerzinti žmonės nevisuomet svarsto visapusiškai savo besielgimus, piktumas dažniausiai ant li ir nenorinčią su niekuom erziatis valdžią priversti stoti prieš

ją užgaunčius, o tąsyk, suprantama, negalėtų stoti su vokiečiais, bet stotų su jos priešais.

Nemažai erzina kitokios kilmės Amerikos gyventojai ir netaktiškas Amerikos vokiečių besielgimas, jų kurstymai ir intriguojantis privertimui Amerikos valdžios tarnauti Vokietijai. Erzinti gi taip skaitlingą tautą, kaip amerikony, yra gana pavojinga. Nes suerzinti žmonės nevisuomet svarsto visapusiškai savo besielgimus, piktumas dažniausiai ant li ir nenorinčią su niekuom erziatis valdžią priversti stoti prieš

ją užgaunčius, o tąsyk, suprantama, negalėtų stoti su vokiečiais, bet stotų su jos priešais.

Nemažai erzina kitokios kilmės Amerikos gyventojai ir netaktiškas Amerikos vokiečių besielgimas, jų kurstymai ir intriguojantis privertimui Amerikos valdžios tarnauti Vokietijai. Erzinti gi taip skaitlingą tautą, kaip amerikony, yra gana pavojinga. Nes suerzinti žmonės nevisuomet svarsto visapusiškai savo besielgimus, piktumas dažniausiai ant li ir nenorinčią su niekuom erziatis valdžią priversti stoti prieš

ją užgaunčius, o tąsyk, suprantama, negalėtų stoti su vokiečiais, bet stotų su jos priešais.

Nemažai erzina kitokios kilmės Amerikos gyventojai ir netaktiškas Amerikos vokiečių besielgimas, jų kurstymai ir intriguojantis privertimui Amerikos valdžios tarnauti Vokietijai. Erzinti gi taip skaitlingą tautą, kaip amerikony, yra gana pavojinga. Nes suerzinti žmonės nevisuomet svarsto visapusiškai savo besielgimus, piktumas dažniausiai ant li ir nenorinčią su niekuom erziatis valdžią priversti stoti prieš

ją užgaunčius, o tąsyk, suprantama, negalėtų stoti su vokiečiais, bet stotų su jos priešais.

Nemažai erzina kitokios kilmės Amerikos gyventojai ir netaktiškas Amerikos vokiečių besielgimas, jų kurstymai ir intriguojantis privertimui Amerikos valdžios tarnauti Vokietijai. Erzinti gi taip skaitlingą tautą, kaip amerikony, yra gana pavojinga. Nes suerzinti žmonės nevisuomet svarsto visapusiškai savo besielgimus, piktumas dažniausiai ant li ir nenorinčią su niekuom erziatis valdžią priversti stoti prieš

ją užgaunčius, o tąsyk, suprantama, negalėtų stoti su vokiečiais, bet stotų su jos priešais.

Nemažai erzina kitokios kilmės Amerikos gyventojai ir netaktiškas Amerikos vokiečių besielgimas, jų kurstymai ir intriguojantis privertimui Amerikos valdžios tarnauti Vokietijai. Erzinti gi taip skaitlingą tautą, kaip amerikony, yra gana pavojinga. Nes suerzinti žmonės nevisuomet svarsto visapusiškai savo besielgimus, piktumas dažniausiai ant li ir nenorinčią su niekuom erziatis valdžią priversti stoti prieš

ją užgaunčius, o tąsyk, suprantama, negalėtų stoti su vokiečiais, bet stotų su jos priešais.

Nemažai erzina kitokios kilmės Amerikos gyventojai ir netaktiškas Amerikos vokiečių besielgimas, jų kurstymai ir intriguojantis privertimui Amerikos valdžios tarnauti Vokietijai. Erzinti gi taip skaitlingą tautą, kaip amerikony, yra gana pavojinga. Nes suerzinti žmonės nevisuomet svarsto visapusiškai savo besielgimus, piktumas dažniausiai ant li ir nenorinčią su niekuom erziatis valdžią priversti stoti prieš

ją užgaunčius, o tąsyk, suprantama, negalėtų stoti su vokiečiais, bet stotų su jos priešais.

Nemažai erzina kitokios kilmės Amerikos gyventojai ir netaktiškas Amerikos vokiečių besielgimas, jų kurstymai ir intriguojantis privertimui Amerikos valdžios tarnauti Vokietijai. Erzinti gi taip skaitlingą tautą, kaip amerikony, yra gana pavojinga. Nes suerzinti žmonės nevisuomet svarsto visapusiškai savo besielgimus, piktumas dažniausiai ant li ir nenorinčią su niekuom erziatis valdžią priversti stoti prieš

ją užgaunčius, o tąsyk, suprantama, negalėtų stoti su vokiečiais, bet stotų su jos priešais.

Nemažai erzina kitokios kilmės Amerikos gyventojai ir netaktiškas Amerikos vokiečių besielgimas, jų kurstymai ir intriguojantis privertimui Amerikos valdžios tarnauti Vokietijai. Erzinti gi taip skaitlingą tautą, kaip amerikony, yra gana pavojinga. Nes suerzinti žmonės nevisuomet svarsto visapusiškai savo besielgimus, piktumas dažniausiai ant li ir nenorinčią su niekuom erziatis valdžią priversti stoti prieš

ją užgaunčius, o tąsyk, suprantama, negalėtų stoti su vokiečiais, bet stotų su jos priešais.

Nemažai erzina kitokios kilmės Amerikos gyventojai ir netaktiškas Amerikos vokiečių besielgimas, jų kurstymai ir intriguojantis privertimui Amerikos valdžios tarnauti Vokietijai. Erzinti gi taip skaitlingą tautą, kaip amerikony, yra gana pavojinga. Nes suerzinti žmonės nevisuomet svarsto visapusiškai savo besielgimus, piktumas dažniausiai ant li ir nenorinčią su niekuom erziatis valdžią priversti stoti prieš

ją užgaunčius, o tąsyk, suprantama, negalėtų stoti su vokiečiais, bet stotų su jos priešais.

Nemažai erzina kitokios kilmės Amerikos gyventojai ir netaktiškas Amerikos vokiečių besielgimas, jų kurstymai ir intriguojantis privertimui Amerikos valdžios tarnauti Vokietijai. Erzinti gi taip skaitlingą tautą, kaip amerikony, yra gana pavojinga. Nes suerzinti žmonės nevisuomet svarsto visapusiškai savo besielgimus, piktumas dažniausiai ant li ir nenorinčią su niekuom erziatis valdžią priversti stoti prieš

ją užgaunčius, o tąsyk, suprantama, negalėtų stoti su vokiečiais, bet stotų su jos priešais.

Nemažai erzina kitokios kilmės Amerikos gyventojai ir netaktiškas Amerikos vokiečių besielgimas, jų kurstymai ir intriguojantis privertimui Amerikos valdžios tarnauti Vokietijai. Erzinti gi taip skaitlingą tautą, kaip amerikony, yra gana pavojinga. Nes suerzinti žmonės nevisuomet svarsto visapusiškai savo besielgimus, piktumas dažniausiai ant li ir nenorinčią su niekuom erziatis valdžią priversti stoti prieš

ją užgaunčius, o tąsyk, suprantama, negalėtų stoti su vokiečiais, bet stotų su jos priešais.

Nemažai erzina kitokios kilmės Amerikos gyventojai ir netaktiškas Amerikos vokiečių besielgimas, jų kurstymai ir intriguojantis privertimui Amerikos valdžios tarnauti Vokietijai. Erzinti gi taip skaitlingą tautą, kaip amerikony, yra gana pavojinga. Nes suerzinti žmonės nevisuomet svarsto visapusiškai savo besielgimus, piktumas dažniausiai ant li ir nenorinčią su niekuom erziatis valdžią priversti stoti prieš

ją užgaunčius, o tąsyk, suprantama, negalėtų stoti su vokiečiais, bet stotų su jos priešais.

Nemažai erzina kitokios kilmės Amerikos gyventojai ir netaktiškas Amerikos vokiečių besielgimas, jų kurstymai ir intriguojantis privertimui Amerikos valdžios tarnauti Vokietijai. Erzinti gi taip skaitlingą tautą, kaip amerikony, yra gana pavojinga. Nes suerzinti žmonės nevisuomet svarsto visapusiškai savo besielgimus, piktumas dažniausiai ant li ir nenorinčią su niekuom erziatis valdžią priversti stoti prieš

ją užgaunčius, o tąsyk, suprantama, negalėtų stoti su vokiečiais, bet stotų su jos priešais.

Nemažai erzina kitokios kilmės Amerikos gyventojai ir netaktiškas Amerikos vokiečių besielgimas, jų kurstymai ir intriguojantis privertimui Amerikos valdžios tarnauti Vokietijai. Erzinti gi taip skaitlingą tautą, kaip amerikony, yra gana pavojinga. Nes suerzinti žmonės nevisuomet svarsto visapusiškai savo besielgimus, piktumas dažniausiai ant li ir nenorinčią su niekuom erziatis valdžią priversti stoti prieš

ją užgaunčius, o tąsyk, suprantama, negalėtų stoti su vokiečiais, bet stotų su jos priešais.

Nemažai erzina kitokios kilmės Amerikos gyventojai ir netaktiškas Amerikos vokiečių besielgimas, jų kurstymai ir intriguojantis privertimui Amerikos valdžios tarnauti Vokietijai. Erzinti gi taip skaitlingą tautą, kaip amerikony, yra gana pavojinga. Nes suerzinti žmonės nevisuomet svarsto visapusiškai savo besielgimus, piktumas dažniausiai ant li ir nenorinčią su niekuom erziatis valdžią priversti stoti prieš

ją užgaunčius, o tąsyk, suprantama, negalėtų stoti su vokiečiais, bet stotų su jos priešais.

Nemažai erzina kitokios kilmės Amerikos gyventojai ir netaktiškas Amerikos vokiečių besielgimas, jų kurstymai ir intriguojantis privertimui Amerikos valdžios tarnauti Vokietijai. Erzinti gi taip skaitlingą tautą, kaip amerikony, yra gana pavojinga. Nes suerzinti žmonės nevisuomet svarsto visapusiškai savo besielgimus, piktumas dažniausiai ant li ir nenorinčią su niekuom erziatis valdžią priversti stoti prieš

ją užgaunčius, o tąsyk, suprantama, negalėtų stoti su vokiečiais, bet stotų su jos priešais.

Nemažai erzina kitokios kilmės Amerikos gyventojai ir netaktiškas Amerikos vokiečių besielgimas, jų kurstymai ir intriguojantis privertimui Amerikos valdžios tarnauti Vokietijai. Erzinti gi taip skaitlingą tautą, kaip amerikony, yra gana pavojinga. Nes suerzinti žmonės nevisuomet svarsto visapusiškai savo besielgimus, piktumas dažniausiai ant li ir nenorinčią su niekuom erziatis valdžią priversti stoti prieš

ją užgaunčius, o tąsyk, suprantama, negalėtų stoti su vokiečiais, bet stotų su jos priešais.

Nemažai erzina kitokios kilmės Amerikos gyventojai ir netaktiškas Amerikos vokiečių besielgimas, jų kurstymai ir intriguojantis privertimui Amerikos valdžios tarnauti Vokietijai. Erzinti gi taip skaitlingą tautą, kaip amerikony, yra gana pavojinga. Nes suerzinti žmonės nevisuomet svarsto visapusiškai savo besielgimus, piktumas dažniausiai ant li ir nenorinčią su niekuom erziatis valdžią priversti stoti prieš

ją užgaunčius, o tąsyk, suprantama, negalėtų stoti su vokiečiais, bet stotų su jos priešais.

Nemažai erzina kitokios kilmės Amerikos gyventojai ir netaktiškas Amerikos vokiečių besielgimas, jų kurstymai ir intriguojantis privertimui Amerikos valdžios tarnauti Vokietijai. Erzinti gi taip skaitlingą tautą, kaip amerikony, yra gana pavojinga. Nes suerzinti žmonės nevisuomet svarsto visapusiškai savo besielgimus, piktumas dažniausiai ant li ir nenorinčią su niekuom erziatis valdžią priversti stoti prieš

ją užgaunčius, o tąsyk, suprantama, negalėtų stoti su vokiečiais, bet stotų su jos priešais.

Nemažai erzina kitokios kilmės Amerikos gyventojai ir netaktiškas Amerikos vokiečių besielgimas, jų kurstymai ir intriguojantis privertimui Amerikos valdžios tarnauti Vokietijai. Erzinti gi taip skaitlingą tautą, kaip amerikony, yra gana pavojinga. Nes suerzinti žmonės nevisuomet svarsto visapusiškai savo besielgimus, piktumas dažniausiai ant li ir nenorinčią su niekuom erziatis valdžią priversti stoti prieš

ją užgaunčius, o tąsyk, suprantama, negalėtų stoti su vokiečiais, bet stotų su jos priešais.

Nemažai erzina kitokios kilmės Amerikos gyventojai ir netaktiškas Amerikos vokiečių besielgimas, jų kurstymai ir intriguojantis privertimui Amerikos valdžios tarnauti Vokietijai. Erzinti gi taip skaitlingą tautą, kaip amerikony, yra gana pavojinga. Nes suerzinti žmonės nevisuomet svarsto visapusiškai savo besielgimus, piktumas dažniausiai ant li ir nenorinčią su niekuom erziatis valdžią priversti stoti prieš

ją užgaunčius, o tąsyk, suprantama, negalėtų stoti su vokiečiais, bet stotų su jos priešais.

Nemažai erzina kitokios kilmės Amerikos gyventojai ir netaktiškas Amerikos vokiečių besielgimas, jų kurstymai ir intriguojantis privertimui Amerikos valdžios tarnauti Vokietijai. Erzinti gi taip skaitlingą tautą, kaip amerikony, yra gana pavojinga. Nes suerzinti žmonės nevisuomet svarsto visapusiškai savo besielgimus, piktumas dažniausiai ant li ir nenorinčią su niekuom erziatis valdžią priversti stoti prieš

ją užgaunčius, o tąsyk, suprantama, negalėtų stoti su vokiečiais, bet stotų su jos priešais.

Nemažai erzina kitokios kilmės Amerikos gyventojai ir netaktiškas Amerikos vokiečių besielgimas, jų kurstymai ir intriguojantis privertimui Amerikos valdžios tarnauti Vokietijai. Erzinti gi taip skaitlingą tautą, kaip amerikony, yra gana pavojinga. Nes suerzinti žmonės nevisuomet svarsto visapusiškai savo besielgimus, piktumas dažniausiai ant li ir nenorinčią su niekuom erziatis valdžią priversti stoti prieš

ją užgaunčius, o tąsyk, suprantama, negalėtų stoti su vokiečiais, bet stotų su jos priešais.

Nemažai erzina kitokios kilmės Amerikos gyventojai ir netaktiškas Amerikos vokiečių besielgimas, jų kurstymai ir intriguojantis privertimui Amerikos valdžios tarnauti Vokietijai. Erzinti gi taip skaitlingą tautą, kaip amerik

(Austrijoje) ir Ryme. Sugrįžęs į jo reguliariam darbui atlikti. Amerikon, vėlionis pradėjo savo Kaina \$1.00. Aptiekose. Jos. karjerą mazoje parapijoje Attica, Triner, Manufacturer, 1333-1339 N. Y. Iš ten buvo perkeltas, So. Ashland ave., Chicago, Ill. katedralen bažnyčion į Buffalo, N. Y. Tenai perėjo įvairius hierarchijos (bažnyčios vyriausybės) laipsnius. 1897 m., mirus Buffalo vyskupui, jo vieton buvo paskirtas vėlionis. Už 6 metų, mirus Chicagos arcivyskupui, jį pakeitė Chicagos diecezijos arcivyskupas. Čia arcivyskupas iki savo mirties.

Uzsibaigē karpenteriju streiks. Praeitās savaitēs bēgje galop uzsibaigē karpenteriju streiks, kurisai tēseši nuo balandžio mėnesio, ir buvo išmetęs iš darbo iš viso apie 200,000 darbininkų įvairių užsiėmimų, suristų su karpenterijų darbu. Karpenteriai "per pusę" laimėjo. Jie iškovėjo 70 centų užmokestį darbo valandai, bet jiems atsakyta laipniškias pakelimas iki 75c. per 3 sekandžius metus. Susitaikinimas padaryta trims metams.

Šimkaus prakalbos. Pereitą
utarninką atsibuvo p. Šimkaus
prakalbos Brighton Parke. Kal-
bėjo gerb. Šimkus ir p. Bračulis.
Prakalbos buvo greituoju su-
rengetos, bet savo keliu sumesta
per \$30.00.

Pereitą sėdą p. St. Šimkus išvažiavo į Milvaukeę ir Sheboyganę. Jį lydėjo į tuos miestus p. B. K. Balutis, "Lietuvos" redaktorius. Sėdąjio buvo prakalbęs Milvauke, o ketvergė — Sheboygane. Jis ėia p. Šimkus išvažiavo į Painesdale, Mich., toli į "mainų" distriktą, kur vietiniai lietuviai užsispyrę išsiprašė sau p. Šimkų. Jis Painesdale, p. Šimkus grįž į Chicagą ir tuojaus išvažiavo į Wilkes-Barre, kur liepos 20 d. jis dalyvaus ten rengiamoj šventėj.

Paliudijimai. Chicagoje pirmu sykiu p. Simkus pradejo isdavinti tam tikrus paliudijimus tiems, kurie aukauja \$2,00 nukentejusiai Lietuvai suselpti. Paliudijimai yra pavydale grazaus paveikslu su asmenisku gerb. atstovo parašu. Jis ju turės kiekvienam susirinkime. Galima ju ir per krasa nuo jo gauti.

Kiek teko patirti, žmonės noriai juos perka. Turės didžiosios karės atmintį ir savo auka susels broliaus Lietuvoj.

Išvažiavimas. Liepos 18-tą d. SLA. 109-ta kuopa ir TMD. 28-ta kuopa (abi nuo West Side) rengia išvažiavimą Leafy Grove darže, Willow Springs mokyklėje. Išvažiavimo dienoje visi dalyviai turės susirinkti M. Meldazio svetainėje, ir apie 9 val. ryto visi išvažiuos. Jeigu tai diena lytų, tai tą pačią dieną 1 val. po pietų M. Meldazio svetainėje nariai turėtų pasilinkętinima vieton išvažiuoti.

Šeimyniškas izvaziavimas miškuosna. Lietuvių moterų "Apšviestos" draugija sekantiems "Nedėdienių", liepos 18 d., rengia izvaziavimą Jefferson miškuosna. Išvaziavime svečiams busia patiekta pietūs ir busia įvairių zaisnių. Svečiai turės susirinkti apie 11 val. ryto. Norintieji dalyvauti turi krasa ar telefonu susinėsti su p. A. Miščiūkaitine, 3500 Emerald ave., arba p. E. Satkauskiene, 3423 So. Halsted st. (Tel. Drover 3652.). Jeigu lytų, žadama susirinkti "Mildos" svetainėje, 3138 So. Halsted st.

Apgarsinimai.

PASTOVI PASEKMĖ.

Ligu gydymas privalo turėti savo tikslą, reiktai palengvinimo atsiekima, bet ir pastovų išgydymą. Palengvinimas, suprantama, yra kiekvieno ligonio labai branginamas, bet jisai paprastai neilgam tęsiasi. Virškinimo organų ligose, dažnai sujungtose su aštriais skaudėjimais, ir kitais sunkiais, palengvinimas yra būtinas. Paprastai geriausias palengvinimas yra pasiekiamas pagelba Trinerio Amerikoniško Kartaus Vyno Elixiro, kurisai tačiau dažnai atneš ir pastovų išgydymą. Šią sultais bus reikalinga vartoti, kol liga neišnyks, ir paskui imti jai, kuomet tikrai koksai nors buvusios ligos ženklas yra pastebimas. Šioji sultais visiskai išvalys kūną ir paliks jį stiprią

jojo reguliariam darbui atlikti.
Kaina \$1.00. Aptiekose. Jos.
Triner, Manufacturer, 1333-1339
So. Ashland ave., Chicago, Ill.
.....
Turint skaudamą gerklę, už-
dekit aplink bandžiu, pamirkin-
ta į alyvos alieju ir Triner's
Liniment'u. Reumatizme ir neu-
ralgijoje skaudančias dalis trin-
kite tyru Triner's Liniment'u.
Kaina 25 ir 50c., per pačta 35
ir 60c.

Reikalavimai.

Reikalingas partneris į saluno biznį. Suduotas yra ant gero kampo mieste Chicago Heights; biznis yra geras ir nuo senai išdirbtas. Buvęs partneris, turi išvažiuoti užimti vietą pamišuso savo tėvo ant fermos; todėl jo vieton pajieskau kito partnerio, arba galma jam parduoti visą biznį.

Joseph Rodowick,
1501 Wentworth ave.,
Chicago Heights, Ill.

Reikalaujama:—du klerkai, turi kal-
bėti angliškai, gera alga ir pastovi
vieta. Kreiptis iškarto į:
Klein Bros., 20th & Halsted sts.

Pajieškojimai.

Paieskau savo pačios Kotrinos Likauskienės, nuo tėvais-Bagočiūnų, turį pabėgę nuo manęs. Ji pačią 1931 Kauno gub., Vilkmergės pav. Zemaitkiemį parašė. Ji turi 45 metus amžiaus, vidutinio augstumo, apskritą veidą, akys rusvos, pataklė yra rumbalė, vočiū buta, turi kreivą dešinę ranką, sulaužyta buvo. Kas man patinka, kur ji randasi, gaus \$5.

Juozapas Lukauskas.

Box 224, Coal Centre, Pa.

Pajleskau savo brolio Kazimiera
Varanavičiaus, Kauno gub., Šiaulių
pav., Papylės vol., Vilosių kaimo.
Apie 30 metai Amerikoje, dabar buvęs
gyvena Oglesby, Ill. Jis pats, ar kas
kitas malonėkite duoti žinių adresu:
Pranciška Varanavičiaite,
789 Bank st., Waterbury, Conn.

Pajieškau Petro Klimaičio; 13 metų
kaip Amerikoje. Paeina iš Kauno gub.
Erzvilko parap. Bauzačių kaimo. Sy-
kiu atvažiavome iš Lietuvos, persikys-
rėme Pittsburg, Pa.; dabar nežinau,
kur jis randasi; turū svarbų reikalą,
prašau atsišaukti sekančiu adresu:
Izdoriūs Beszter,
Box 171, Troy, Ill.

Pajieskau draugu: Juozapo Kaze-
lauskio iš Pristovų kaimo, Kartėnos
parap., Telsių pav., Kauno gub. ir
Kazlųmeirio Budrio iš Kulsodo kaimo,
Salantų parap., Telsių pav., Kauno
gub. Jie patis, ar kas apie juos ži-
notų, meldžiu pranešti ant šio adre-
so:

Albinas Daugintis,
402 Charlevoix st., Montreal, Canada.

Pajieskau Onos Strielkaites, paeina
is Palangos, Kuršo gub. Gavau is Lie-
tuvas nuo jos gimintu laiska, kurie
norėtu suzinot, kur ji dabar randasi;
jau antri metai, kaip ji atvažiavo is
Lietuvos. Atsisaukti adresu:
Mrs. Albina Mellinienė,
2016 Lorain av., Cleveland, Ohio.

Pajieskau savo tėvo Jono Urnie-
žiaus, Kauno gub., Telsių pav., Tel-
sių vol., Eldžiotos kaimo. Apie 19
metų Amerikoje, 2 metal atgal gyve-
no Cicero, Ill., o dabar nežinia kur.
Jis pats, ar kas kitas, malonėkittet
duoti žinla adresu:
Alexander Urniežius,
789 Bank st., Waterbury, Conn.

Pajieskau Kasparo Jonaičio, Gist-
ny kaimo, Vėlono val., Kauno pav.,
Kauno gub. Gyveno Waterbury, Conn.
bet pastaruoju laiku nežinia, kur iš-
važiavo. Jis pats, ar kas jį žinotų,
meldžiu atsišaukti adresu:
A. K. Massaitis,
Box 159, Westfield, Mass.

Pajieskau savo pussesers Vladislava Butkūkės, paeina iš Kauno gub. Krakų parap., Meroniško kaimo. Gyvena Amerikoje apie 3 metus. Norėčiau su ja susirašyti. Maloneikite man pranešti, arba pačios atsiskaitę sekanciu antrašau:

Antanas Kacevičia,
1608 Sangamon ave. Springfield, Ill.

Pajlekau savo brolio Juozapo Ba-
čio. Jis paeina iš Kauno gub., Rase-
nų pav., Jurbarko valsč., Rotulių ka-
mo. Pirmiaus gyveno Bostone, as-
tuoni ar devyni metai, kaip Ameriko-
je gyvena, šeši metal, kaip nebe-
gu. nu laisio ir nežinau kur jis yra. Mel-
džiu atsisaukti ant šio antrašto:

 Sr. Antonio Bastis,
Callia Viera Mujica No. 174,
Barrio Befinarla, Rosario de Sta Fe,
 República Argentina.

Pajieškau Juozo Jonušo, iš Varnių, Kauno gub. Sešių pėdų augščio, juodų plaukų, melsvų akių ir rauplėtus. Antru sykį pribuvęs Amerikon jau du metal atgal, ir apie 7 mėnesiai kaip prasišalinio iš Chicagos. Jis mane apgavo ir labai nuskrūdė. Kas apie jį man duos žinią, gaus \$5.00 dovanu.

Stella Radavičiūtė,
843 W. 34th st., Chicago, Ill.

Ant Pardavimo.

Parsiduoda farmos. 40 akrių far-
ma, 35 akrai išdirbtos, žemė su mo-
liu, sodnas, triobos, puse mylios iki
mokyklai. Parsiduoda už \$1,500;
\$400 įmokėt iš kalno, o kitus išmokėt
bėgyje 10 arba ir ilgesnių metų.
F. Woessner, Stephenson, Mich.

80 akry farma, 10 akry išvalyta,
4-rių kambarių stuba, barne 24x24,
prie plento, viena mylia į krautuvę,
surių dirbtuvė ir mokykla. Parsisi
duoda už \$1,200; \$600 įmokėt, o H
kusiis išmokēt bėgyje 12 metų su 6
nuosimčiu.
J. Marson, Stephenson, Mich

Turiu parduoti, arba patrotyti 2 lo-
tu lietuviais apgyventose vietose. Aplie-
nabius Crane Co. fabrikus ant Kedzie
ave. ir 41-mos gat.; esu įmokėjęs
pusę pinigų, o daugiau nebegačiu iš-
simokėti. Atsišaukite greitai, nes ne-
daug laiko turiu.

A. J. Franckewicz,
Room 509 184 W. Washington st.
Chicago, Ill.

Pardudama centralēs vietās pigumynas ant 554 W. 33-čios gatvās; divējā augstū, su dēvyniais kambariais, muļinīs namas, ant akmenīno pamato; apšildomas karštu oru (furnace). Su maudyklēmīs ir gazu; lotas 26x125 pēdū, atītrauktas nu šlaurytīnīkampo nu 33-čios ir Wallace gatvī. Čia yra didelis pigumynas pardudant tik už \$3.000.

Ernis E. Feeney,
3108 Wallace st., Chicago, Ill.

Parsiduoda!—gera farma su visa
gaspadoryste ir viskuo, kas tik yra
ant farmos. Šitoji farma randasi ne-
toli didelio miesto—Waterbury Conn.
Kas norėtų daugiau apie farmą daži-
noti, teiksis rašyti ant savininko ad-
reso:

Mr. P. Franceson,
R. F. D. Hotchkissville, Conn.

FARMOS.

Antra excursija per vandenį ir atgal tik \$7. Iš "Naujlenų" ofiso išvažiuosim 5 valandą subotas vakare, liepos 24 d., laivas išeis 7 valandą vakare nuo Michigan ave. ir Rush st. Chicago. Dabar yra laikas atvažiuoti ir pamatyti koki puikys įvairi ir sodnanti mūsų farmų. Rašykite pirmą žiavimą. Kas pirsks žemės, kelionės

Box 4, Scottville, Mich.

Reikalingas yra žmogus, ar vaiki-
nas, kuris nusitūnė aplė sudymą mė-
sos ir dirbimą sousegas arba dešreles.
Prašau atsilaikyti per laisgą; alga bus
mokama gėra.

Giraitis & Jascott,
Box 341, Christopher, Ill

Parsiduoda:—sallunas lietuvių apgyventoje vietoje; priežastis—išvairimas savininko į kitą miestą. Gera proga padaryti pinigų, nes parsiduoda pigiai, o biznis gerai išdirbtas. Adresas:

Joe Mafeika,
4600 Wentworth ave., Chicago, Ill

BARGANAS UŽ \$1,800.00.
 Įmokėk \$500, o likusius ant išmo-
 kėjimo. Patįs gyvenkite pirmame
 fiolate ir imkite randą už antrą fla-
 tą. Puiki ant dviejų pagyvenimų
 medinė stubė. Vienas filiatas turi
 6 kambarius, o kitas filiatas turi 4
 kambarius. Gražus, ilgas lotas ant
 38-tos gat. tarp Halsted ir Auburn av.
 Olaszewski Bankas.

SU PILVO SKAUDEJIMU -

Be abejo, nuo senai ieškojai palengvinimo. Nesiduk šuvedžioti. Nedaryk bandymų. Vartok

SEVERA'S BALSAM OF LIFE

[SEVEROS GYVASTIES BALSAMAS]

ir umai pajusi jo sveikinančią ir stiprinančią veikmę. Jisai ypač rekomenduojama gydymui nerviskumo, dyspepsijos, nuolatinio sukietėjimo, laikinio drugio ir sustingusių jaknų. Stenantiėje, seni ir silpni žmonės ras jį labai geru. Kaina 75c.

Odos sveikumas daug priguli nuo mui'o gerumo. Mes patariamo vartoti

SEVERA'S

MEDICATED SKIN SOAP

[Severos Gydanis Odinis Muilas]

del kasdieninio vartojoimo, prausianties, maudanties, gaudanties trenkant.

Kaina 25c.

Visi aptiekininkai parduoda Severa's Preparations (Severos gyduoles). Žiur'k, kad būtų Severos. Jei savo apylinkioj negalėsi jų gauti, tai rašyk tiesiog

W. F. SEVERA CO.,

Cedar Rapids, Iowa

MILDA-TEATRAS

3138-42 So. Halsted St.

Turi geriausių pasisekimą. Kas nak-
tį pilnas žmonij.

Kodėl?

Todėl, kad duoda geriausių vai-
dinimus už pigiausias kainas.

Už 5c čia pamatysite gražesnį Teatrą,
kaip vidurmiestyje už 50c.

Kainos šio laikui dienom 5c ant
balkono, 10c žemai.

Subatom ir nedėliom 10c bal-
konas, 15c žemai.

Prasideda 7 valandą kas vakaras
Subatom ir nedėliom 2 val. po pietų.

Jei nori linksmai praleisti valandą
liučeso laiko, tai ateik

MILDOS-TEATRA.

PINIGAI

Geriausiai, greičiausiai ir
pigiausiai

Persiunčia Pinigus į Lietu-
vą-Rusiją ir visas da-
lis svieto ir parduoda
Šifkortes

A. OLSZEWSKIO BANKA

3252 South Halsted St.
CHICAGO, ILL

DEPOSITORS REAL ESTATE CO. (NOT INC.)
REAL ESTATE, LOAN & INSURANCE

Depositors State & Savings Bank Bldg.
 4633--4637 South Ashland Avenue

\$100--NAMES.

\$100 ir kaino, ir \$15 kas mėnesis duos jums puikių 5 kambarių medinių namų, arti mūrinio fundamento, su maudykla, nesantį randos \$20.00.

\$1,300 yra kaina naujo medinio, 4 kambarių namo, arti 57-tos gat. arti Kedzie Ave. Lotas 50x125 pėdų. Namas visai naujas.

\$3,000 įmokėjimo iš kaino reikalinga nupirkimui puikūs Apartment House'o, arti Garfield Blvd. ir Sherman Parko. Lotas 50x125 pėdų. Namas 3 augštų mūrinis, garų apšildomas. 9 gyvenimui po 5 ir 6 kamb. Randos neša \$214.00 | mėnesį už 8 gyvenimus, 9-tas sau prapvėnti.

Turime pardavimui ant Briegeporto, Town of Lake ir South West Side
 Puikliausias Rezidencijas ir namus po 2, 3, 4, 5, 6 ir daugiau gyvenimų. Mūrinius ir medinius, apšildomas karštu vandeniu, garų ir pečiųais. Geriausias namų ir lotus ant biznio ir pašalinių gatvių--
 zoddži--nuosavybės įvaldysiu kainų ir prekių.

Pirkite tikrai geriausias properties gaunamas už jūsų pinigų.
 Visi, kurie perka iš mūsų ofiso, nusiperka geriausias properties.
 Perkantieji iš mūsų ofiso gausa paskolas palankiomis išlygomis.

DEPOSITORS REAL ESTATE CO. (Not Inc.)
J. J. HERTMANOVIČ, Uzdziecda.
 Bridgeporto Ofisas: 3133 Emerald Ave.

Parduodama murinis namas prie Parnell av. ir 35-to gat., trimi augstais ir upakalyji medinai, abu labai pigiai. \$500 reikia įnešti, o likusi suma lengvomis išlygomis. Atsakyk-či reikia A. Olszewskio Bankon, 3252 33c. Halsted st.

TEMYKIT!

Geros farmos ant pardavimo Missouri'jos Valstijoje.

Gera žemė, slyekas oras. Jau 8 metai lletuvių apgyventa. Dabar geras laikas apžiūreti. Tolesnių žinių prašyk! laišku.

J. Zimantius,
Raymondville, Mo.

"DRAUGAS"

letuvių Katalikų Savaitinis laikra-
"Draugo" sandarbininkų skaitė-
yra rimčiausieji ir žymiausieji li-
vuvių veikėjai ir rašytojai. Jame r-
duodama daug žinių iš draugijų ir-
suomenės jūdėjimo. Visi dienos ki-
simai yra svarstomi rimtai ir teis-
gai.

Prenumerata Amerikoje \$2.00 m-
tams, \$1.00 pusci-metu. Kitose ša-
se \$3.00 metams, \$1.50 pusci-metu.

Pasirūšėjimui siunčiamo vienas r-
merlis veltui. Adresuokite:

DRAUGAS PUBLISHING CO.
1800 W. 46th St., Chicago,

VOKIEČIAI DA VIS LIETUVOJ TE BEŠĖDI AR RUSAI JUOS IŠVYS-NEŽINIA.

Jeigu rusai neįstengs vokiečių iš Lietuvos išvyti, tai lietuvių ukės, laukai ir namai bus atimti ir vokiečiams atiduoti. Lietuviai tada galės vokiečiams bernauti už puoduką juodos kavos, arba kraustyti kitur sau tėvynės įeškoti. Ir Amerikos lietuviams nereiks Lietuvon grįžti, kadangi jų tėvynė jau bus vokiečių rankose.

Todėl Amerikos lietuviai pasirūpinkite čia Amerikoje užpirkti geresnes biznio vietas, kol kainos pigios, kad čia turėtumėte antrą tėvynę, ir kad nereikėtų jums ir jūsų vaikams visą amžių svetimiams tarnauti. Jūs matote, kur tik geresni ūkai, vis yra žydų arba vokiečių rankose. Kodėl? Todėl, kad anie kur tik užtėmijo geresnę biznio vietą, tuojaus užpirkto nelaukdami kol kainos pabrangs ir už tai jų rankose yra geriausi bizniai.

Dabar Geriausia Bizniui Vieta yra Bridgeportas.

Čia proparčių kainos dar pigios, bet jau žydai ir grekai patėmijo, kad čia yra gera biznio vieta ir pradeda propertes pirkinėti. Todėl ir čia netrukus kainos pabrangs, paskui turėsite mokėti brangiau.

Piet-rytinį kampą 32-ros ir Halsted Sts. nupirkto žydais ir jau pradėjo statyti 3 augštų biznio namą.

No. 3210 So. Halsted St. nupirko grekas, kuriam atidarys "Fruit Store."

No. 3215, 3217 ir 3219 So. Halsted St. taipgi derina žydai statymui didelio departamentinio ūkio. O lietuviui ką daro? Vaziuoja į miesto pakraščius lotų pirkti, kur tušti laukai, gatvės nebrukuotos, ir kur biznis nei už 100 metų nebus toks, kaip ant Bridgeporto. Ir ten moka už lotus brangiau negu čia galėtų pirkti. O kada ten gatvės išbrukuos, bus vėl nauji kaštai.

Ant Bridgeporto, ant geriausių gatvių galite pirkti lotus pigiau kaip kitur ir čia pastatytas namas niekada nebus tuščias.

MŪS TURIME ČIA PARDAVIMUI SEKANČIUS LOTUS:

3 lotai ant So. Racine ave. tarp 32-čios ir 34-tos gatvių po \$450.00
Ant lengvų išmokesčių.
4 lotai geriausioje lietuvių apgyventoje vietoje ant Emerald ave. tarp 30-tos ir 31-mos gatvių po \$700.00
Ant lengvų išmokesčių.
Kam tada laukiose mokėti už lotą \$700.00 kada mieste ant biznio gatvės gali pirkti už \$450.00.
Po No. 3236 So. Union ave. lotas už \$950.00
Pietrytinis kampas Emerald ave ir 33-čios gatvės du lotai tinkami visokiam bizniui už \$3,500

GYVENAMI NAMAI PARDAVIMUI.

Ant Lime St. tarp 32-ros ir 33-čios gatvių parduoda 2 muriniai namai, gerai aptaisyti. Vienas už... \$1,700
Antras už 2,000
Įmokėk tik \$500, o reštą ant lengvų išmokesčių.

ANT EMERALD AVENUE.

4 rūmų medinis namas, už \$1,000
6 rūmų medinis namas už 1,600
2 augštų, 4 flatų medinis namas už 3,300
Įmokėk \$1,000, reštą ant lengvų išmokesčių.

ANT UNION AVENUE.

3 augštų, 3 flatų geras murinis namas už \$3,300
Įmokėk \$1,000, reštą morgėčius.

ANT PARNELL AVE. ARTI 34-tos GATVĖS.

Du namai ant vieno loto. Priešakyje murinis 6 kambarių, užpakalyje 2 augštų medinis, 2 flatai. Neša randos \$40.00. Kaina \$4,200
Įmokėk tik \$700, reštą ant lengvų išmokesčių.
6 rūmų medinis namas už \$1,000

ANT WALLACE STREET.

2 augštų, 2 flatų po 6 rūmų medinis namas už.... \$2,500
Įmokėk \$500, reštą ant lengvų išmokesčių.

ANT NORMAL AVENUE.

Du muriniai namai ant vieno loto, abu 2 augštų ir po du flatų, neša randos \$48.00 per mėnesį. Kaina \$4,000
Įmokėk \$1,000, reštą morgėčius.

BIZNIO NAMAI SU ŪKAIMIS.

VISI ANT HALSTED ST.

Didžiausias naujai statytas ant 3 lotų murinis namas, 75 pėdų plotas, 135 pėdų ilgas, prirenktas užstatymui antro ir trečia augštų, tinkamas didžiausiam departamentiniam ūkui. Užima beveik pusę bloko. Kaina \$36,000
Neša randos per mėnesį \$300, per metą \$3,600, tai per 10 metų išrenki savo visus pinigus ir proprietę lieka dykai.
Įmokėk tik \$8,000, o reštą pati randa išmokės.

Šiame name bile dieną bus didžiausias departamentinis ūkas.

3 augštų naujai pastatytas ant 2 lotų puikiasias namas, 60 pėdų plotas, 115 pėdų ilgas; pirmas augštas ūkas, antras ir trečia augštas 4 flatai. Kaina... \$48,000
Neša randos per mėnesį \$435.00, per metą \$5,220.00, tai per 10 metų išrenki savo visus pinigus, ir namas lieka dykai.
Įmokėk \$10,000, o reštą pati randa išmokės.

2 augštų medinis namas, pirmas augštas ūkas ir 4 rūmai; antras augštas du flatai. Kaina \$7,000
Neša randos per mėnesį \$75.00, per metą \$900.00, tai per 8 metus išrenki savo visus pinigus iš randų, ir namas su lotu lieka tau dykai.
Įmokėk tik \$1,000, o reštą po \$75.00 ant mėnesio, tiek kiek randos fauni.

2 augštų murinis namas, pirmas augštas ūkas ir 3 rūmai, antras augštas 2 flatai. Užpakalyje \$500 vertas tvartas. Kaina \$2,000
Neša randos per mėnesį \$75.00, per metą \$900.00, tai per 9 metus išrenki savo visus pinigus ir namas su lotu tau lieka dykai.
Įmokėk tik \$1,000, o reštą po \$80.00 ant mėnesio.

Siaurvakarinis kampas Halsted ir 32-ros gatvių, prie Mildos Teatro, lotas 62 pėdų plotas, 135 pėdų ilgas, geriausiai tinka Hotelui. Ant pirmo augšto galima padaryti 3 ūkus ir restauraciją, ant antro ir trečio augšto 100 rūmų. Loto kaina \$15,000
Jei turi pinigų užmokėjimui už lotą, tai mes tau pastatysime Hotelį koki norėsi.

Biznieriui apgalvokite šią gerą propoziciją.

A. Olszewski Bank
3252 So. Halsted St. Chicago

25 DOVANOS DYKAI 14K Gold Filled Aukso Laikrodėlis \$5.50

SPECIALISKAS ISPAIDAVIMAS 14K GOLD FILLED AUKSO LAIKRODĖLIU STACIJAI PAGAL FABRIKOS KAINA, kad kuodaugiau siai jg Isparduoti, tai KAS DABAR PIRKS PAS MUS LAIKRODĖLĮ, tai augščiau patalpinutus 25 puikius daiktus kiekvienas apturs prie laikrodėlio VISAI DYKAI, kaip tai: impertuotas at-
Hvalada Viespaties Jezaus, Branzoleta su laikrodėliu (jaunuomenė), 32 Kalibro Revolveris (MODELIS), Plunksna Fountain, Pyptę, Hirtva, Diržas, Kaklaraiščio Spil-
kute, Sagaidai del manikietu, marškinių ir kiterių, Žiedas, Peiliukas.
Taigi, kas dabar išeiks ta apgarsinimą ir, prinysis vykin su rankpinigijais 25c. (markėmis ar kvoteri), tam tuojaus išsiųsim laikrodėlį ir 25c. dovanų prie laikro-
dėlio VISAI DYKAI.

Kada apturėsit siuntinį, persitikrinsit, jog tas laikrodėlis yra tikrai 14K. GOLD FILLED, GVARANTUOTAS ANT 25 METŲ, SU GERIAUSIOM PASAULYJE
MECHANIZMU, o tos 25 dovanos yra kuogriaušios rūšies, tai užmokėtis likusius \$5.25, ir 25c nu periauninti dovanų, jeigu ji nepatiktų, mes su noru sugrąžinam
METŲ, ir jei laikrodėlis begyje 20 metų pasigadintu, mes jį pataisyšin, arba išmainysim ant kitu VISAI DYKAI. TS KANADOS visi pinigai turi būti prisiduti, škalno.
Taigi, kas nori turėti GERĄ vyrišką ar moterišką laikrodėlį su dovanom stacijas pagal FABRIKOS PREKĘ, tegul ji perka tikrai nuo Seniausios ir geriausios Zino-
mos ROMPANIJOŠ, o visados apturs ta, kas yra gerinta. Adresuoti:

AMERICAN NOVELTY & JEWELRY CO.
1427 Minford Place - Dept. L. T. NEW YORK, N. Y.

A. OLSZEWSKIO BANKA

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Seniausia ir tvirčiausia Lietuviška Banka Chicagoje.

Isteigta 1893 metuose.

Valdo kelesdešimt bagočiausių Budinku ant Bridgeporto.

PRIMA pinigų taupinimui nuo vieno Dolario iki didžiausių sumų ir moka už juos 3 procentą metams.

SKOLINA pinigų pirkimui ir statymui namų Chicago mieste.

PERKA ir parduoda namus ir lotus ir stato kitiems namus ir štorus ant lengvų išmokėčių.

PERKA ir parduoda Morgečius ir Bondsus, nešančius 4, 5 ir 6 procentą.

ATVAŽIAVUSIEMS Chicago iškolektuoja jų pinigus, paliktus kitose bankose.

ISMAINO ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškų ant rusų.

SIUNČIA pinigus į Lietuvą, Rusiją ir visas dalis svieto pigiai ir greitai.

PARDUODA šifortas ant visų linijų ir parupina nuo Rusijos konsulio pasportus važiuojantiems Lietuvon, Rusijon.

BIZNIERIAMS duoda Čekių knygeles, su kuriais tai čekiais jie apmoka algas, bilas ir visokias kitas išmokėtis. Čekiai yra praktiškiausias ir lengviausias budas vedimo rokundų biznyje. Jokis biznierių be bankos čekių negali šiandien atsikandinti savo biznį ves.

PADARO Dovieennastis ir visokius kitus rejentališkus raštus gerai ir pigiai.

PARSAMDO Bankines Skryneles (Boxes) saugiai įrengtoje Bankoje, prie kurios nė vagis, nė ugnis negali prieiti.

Lietuviai iš kitų miestų ir farmu gali šioje Bankoje atlikti savo reikalus per laisvus. Rašykite adresu:

A. OLSZEWSKI BANK

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Atvažiauvusius iš KITUR MELDŽIAME aplankyti ir mūsų Banką.

BANKOS VALANDOS:

Utarinkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro.

Panedėliais, Seredomis ir Pėtnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

NAUJAS ĮSIRADIMAS.

Mes norime žmonijai peratytį naujo išradimo beraktinę spyną, kuri yra padaryta ant neįspindojamo pamatu, taip kaip Bankinis Užraktas, ir yra viena iš saugiausių, beraktinių spynų, kurias peritvėrė ja visas kitas raktais rakinėjamas spynas.

Jei reikalaujate saugios spynos, kurios niekas negalėtų atrakinti, tai rašykite laisvą lietuvišką pas mus, o mes pristatysime naują išradimo beraktinių spynų aplinkraštį su pavelkiais, iš kurio galėsite plačiai džiūnoti kasdien mūsų naujo išradimo beraktinių spynų.

Rašydami laisvą pas mus, rašykite lietuviškai ir pdekte markę dėl atakymo, adresuokite šitai:

SECURITY PADLOCK CO.,

643 W. 31st St., (Dept. A) Chicago, Ill.

Joseph J. Elias, Savininkas

4600-4602 S. Wood St., Chicago.

Prinimame pinigus į Banką uždegti, jūmū nuo vieno dolario ir daugiaus ir mokame trečią procentą ratomis ant metų. Siunčiame pinigus į visą svetlo dalis pigiai, greitai ir tel singai, o svetimų žemių pinigus mokame, perkame ir parduodame. Parduodame šifortas ant visų linijų į krają ir iš krajaus, taipgi tikietus ant geležinkelio po visą Ameriką ir Europą.

Mūsų Banka išdirba visokius raštus ir dokumentus visose kalbose ir duoda rodą lietuviams visokiuose atstikimuose ir reikaluose ypatingai ir p. laisvus. Tik kreipkitės viršminto antraku.

PHONE DROVER 4247

Dr. J. JONIKAITIS

MEDIKAS IR CHIRURGAS

4611 So. Ashland Ave., Chicago.

Rusiškas Lietuvos Rejentališkas Biuras

GERIAUSIAI PADARO:

Rusiškas Dovieennastis, Aktus pirkimo, pardavimo, išradimo ar kitam pervedimo žemės ar ukės Lietuvoje-Rusijoje. Parupina pasportus išvažiuojantiems Lietuvon-Rusijon ir visokius kitus rejentališkus raštus padaro gerai, greitai ir pigiai. Iškolektuoja dailes, skolas ir pinigus, paliktus Rusiškose Bankuose.

Visokiuose reikaluose Informaciją suteikia dykai.

Dėl Informacijos Chicagoje kreipkitės asabiškai, o iš kitų miestų rašyti, adresuojant:

LIETUVOS REJENTALIŠKAS BIURAS

3252 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Biuro
Valandos

Nuo 8 ryto iki 6 vakaro. Utarinkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

D-re Maria Dowiat-Sass

Motery ir vaikų ligų specialistė

Ofisas
1725 West 18th Street
Tarp Paulina ir Wood gat.
Phone Canal 1203

Valandos:
11:00-12:00 val. ryto
12:00-1:00 val. vak.
Nedėliomis
nuo 10:00 iki 12:00 val. ryto

Rezidencija
5208 W. Harrison Street

Tel. Austin 737

Valandos:
tikslai iki 9:00 kiekvieną rytą

Lietuviškų Knygų Krautuva.

Mylėtojai gerų knygų, norinti išlaikyti savo protą ir išsimokinti angliską kalbą, kviečiami pirkite Knygas iš mano krautuves. Čia gaunama visokios lietuviškos knygos, taipgi angliskos ir lenkiškos ant užsakymo. Scenos mylėtojų rateliai indami komplektus, s. v. gauna papiegti kaina. Krautuve adara kas vakaras. Iš kitų miestų atsiskausiems, pasiūnčiu katalogą dykai. Adres:

M. J. DAMIJONAITIS

901 West 33rd St., CHICAGO, ILL.

F. P. Bradchulis

Attorney & Counselor at Law

Lietuvius Advokatas

30 N. LaSalle St., Chicago, Ill.

Šioke Exchange Bldg., Rooms 1107-1111

Telephone Franklin 3173

Gyv. 3112 S. Halstaj St., arli 31-11

Telephone Yards 5159

LIETUVIŲ LIUTERONŲ ATYDAI.

Iš priežasties europinės karės dabar negalima gauti jokių knygų iš Europos. Bet mes da turime po keltą lietuviškų liuteroniškų maldaknygių ir giesmių knygų savo krautuveje, ir pas pas mus da galite jų gauti.

Todėl, kurie reikalaujate minėtų knygų, tai pasiskubinkite, kol jų turime, nes šioms išsibaigus, negausite niekur, kol karė nepasibaigs. Rašykite umai, o prisiųsime katalogą.

LIETUVA PUB. CO.,

3252 S. Halsted str., Chicago, Ill.

Užsirašyk sau ar savo pažįstamiems Lietuvoj bei Amerikoj

VIENYBE LIETUVNINKŲ

Eina jau 30-tus metų.

Prenumerata \$2.00 metams; \$1.00 pusei metų. Kanadojo \$2.50 metams;

\$1.25 pusei metų. Anglijoj, Lietuvoj ir kitur \$3.00 metams; \$1.50 pusei m.

Pamatimui vieng. num. siunčiam dovanai Knygų katalogą siunčiame ant pareikalavimo dovanai.

J. J. Pauksztis & Co.

120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Dr. O. C. HEINE

DENTISTAS

OFISAS-Kampus 31 ir So. Halsted gat.

(gyvenimo vieta aptinkama) CHICAGO, ILL.

Tel. Canal 5395

J. G. Mezlaizskis

Generalis

Kontraktorius ir

Namų Statėjas.

2302 S. Leavitt St. Chicago

Phone DROVER 4082

DR. K. DRANGELIS

LIETUVYS DENTISTAS

VALANDOS: nuo 8 iki 11 ryto nuo 1 iki 4 po pietų nuo 7 iki 9 vak. Nedėliomis pagal užsakymą.

3281 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Priešai A. Olszewski Banką

Tel. YARDS 1532

Dr. J. KULIS

Lietuvie Gydytojas ir Chirurgas

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Speciališkai gydo limfadenitą, užsikimšusias ir paslaptingas vyrų ligas

Ar skaitel seniausią ir rimtą populiariskai-moksliską mėnesinį laikraštį

"LAISVOJI MINTIS"

Laisvoji Mintis kas mėnesis telpa straipsnių iš įvairių mokslų, politikos, religijos, sociologijos ir socialio klausimų srityje.

Laisvoji Mintis tarnauja Amerikos lietuviams jau penkis metus.

Laisvoji Mintis yra labai didelio formato magazinas ir trumpoje atelyje mano dar padidėti.

"Lais. Min." kaina metams \$2.00.

Pusel metų 1.00.

Pavienis numeris 20c.

Slysk 20c kad ir krasaženkliais, tuoj gausi "Laisvosios Minties" vieną numerį. Adresas:

"LAISVOJI MINTIS"

2627 Calumet Ave. Chicago, Ill.

LOTAI GERIAUSIOJE VIETOJE.

Pietrytinis kampas Emerald ave. ir 33-čios gatvių, 48 pėdos plotis, 125 pėd. ilgis. Tinka visokiam bizniui. Parduoda už \$35,000.

3236 So. Union ave. Lotas 25x125. Parduoda už \$195,000.

3012 Emerald ave. \$650,000

3020 Emerald ave. \$875,000

3024 Emerald ave. \$875,000

3040 Emerald ave. \$700,000

Parduoda ant lengvų išmokėčių.

Ar jūs žinot, kad šitie lotai, yra tris sykus vertesni už lotus ant Kedzie ave. ir 3840s gat. už kuriuos ten moka žmonė po \$800,000.

A. OLSZEWSKI BANK,

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Jau Išėjo Iš Spaudos

MILŽINIŠKAS VEIKALAS

TIKĖJIMU ISTORIJA

Visas veikalas sudaro 1086 puslapius gražaus ir lengvai skaitomo rašto. Knyga yra papuošta skaitlingais piešiniais, kurie palengvina skaitymą ir padaro jį daug vaizdingesniu.

Šią milžinišką knygą parašė, bendradarbiaujant visai eilei kitų mokslininkų, žinomasai visame pasaulyje mokslininkas D. P. Chantepie de la Saussaye. Lietuvių kalbon vertė J. Laukis.

Šioje knygoje skaitytojas ras pilną apžvalgą visų tautų tikėjimų-religijų, pradedant nuo seniausių amžių ir baigiant dabartiniais laikais.

Skaitydamas Tikėjimų Istoriją, suprasi, kaip žmogus laipsniškai tobulinosi savo tikėjimiskose pažvalgose, kol galop nepriejo prie dabartinių tikybų. Tikėjimų Istorija yra veidrodžiū, kuriame aiškiai, kaip ant delno, matai žmogaus dvasios plėtojimosi kelius. Negalima suprasti žmonijos vystymosi, jeigu nežinai, kaip išsivystė tikyba. Tą gi galima kaip sykis sužinoti šioje naujoje Tikėjimų Istorijoje.

Tikėjimų Istorija yra milžiniškiausias lietuviškai parašytu veikalas toje šakoje.

Knyga yra didelio formato, gražiais tvirtais apdarais, nugara ir kampai skuros, sonai audimo, aukso titulu ant nugaros.

Kaina tiktai \$5.00. Sulyginus su veikalo didumu ir jo svarba, kaina yra be galo maža.

Kiekvienas skaitantis save apšviestu ir norintis buti inteligentišku lietuviu privalo butinai perskaityti šią knygą.

Reikalavimus Siųskite Antrašu:

Lietuva Publishing Company

A. OLSZEWSKI, Pres.

3252 So. Halsted St.,

CHICAGO, ILL.

AMERIKOS

LIETUVIŲ DIENRASTIS

VISUOMENES,

Literatūros ir Politikos iliustruotas Laikraštis

Amerikos Lietuvių Dienraštis "KATALIKAS" paduoda vėliausias žinias apie karą ir visokias atsitikimus pasaulyje. Visuomet pilnas indomų straipsnių.

Dienraštis "KATALIKAS" cina tautiškai-krikščioniškoje dvasioje.

DIENRAŠČIO KAINA:

Metams \$5.00.

Pusel metų 3.00.

Trims mėnesiams 1.75.

Dviem mėnesiams 1.25.

Europoje 7.00.

Praneškite savo adresą, o gausite pasiskirstymui užlaikymą.

TAIPPAT UŽLAIKOMA

Didžiausia Knygų ir Muzikos Krautuve

REIKALAUKITE KATALOGO

Rašydami laiškus ir siųsdami pinigus visados adresuokite šitai:

TANANEVICZ PUBLISHING COMPANY

3249-53 South Morgan Street

CHICAGO, ILL., U.S.A.

ALB

ALB

GAMTOS ISTORIJA

Pagal Pov. Bert, verš Dr. A. Bacevičia. Knyga 3 dalyse: I dalyje telpa aprašymas įvairių gyvulių; II dalyje-aprašymas visokių augalų; III dalyje-aprašymas žemės. Trumpai ir suprantamai išaiškina gamtos istoriją, aiškesniam supratimui telpa 126 paveikslėliai: žmonių, paukščių, gyvulių, žvėrių, žuvų, vabalių, žolių, augalų, akmenų ir t.t.

Gamtos istorija yra labai žingeidi ir kiekvienam žmogui reikalinga pažinti. Gamta-tai visų gyvųjų motina, todėl mes ją privalome geriausiai pažinti, tarsi studijuoti gamtos mokslus. Kas nepažįsta gamtos, jos įstatymų, tas nesitaiko prie gamtos ir tokis neilgal gyvena, nyksta ir žūva. Užtai reikia pažinti gamtą, jos gražumą ir paslaptis. Knyga Gamtos istorija yra gražiai ir aiškiai atspausdinta, 210 pusl. Popieros viršais. Kaina 50c.

Ta pati drutais audimo viršais 75c.

Norddami gauti šią knygą, kreipkitės krautuven:

M. J. Damijonaitis,

901 West 33rd str., Chicago, Ill.

NEW CITY SAVINGS BANK

4601 So. Ashland ave., Chicago.

A. J. BIERZYNSKI, pres.

Prima bankon pinigus ir moka 3%.

Už sudėtus pinigus mūsų bankoj duodame čekių knygute, iš kurios parašyti čekiai tinka visur. Skolina pinigų ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Išsando bankines skryneles (boxes) po \$2.50 tvetama.

Parduoda šifortas ir siunčia pinigus į visą svetlo dalis.

Bankos Valandos: Panedėliais, seredomis, ketvergais ir subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro; nedėliomis, utarinkais ir petnyčiomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro.

TELEPHONE DROVER 7215

Geriausia Akušerka

O. Jonikiene

3364 S. Halsted St.

(Kampus 34102)

Chicago, Ill.

DR. A. YUŠKA

LIETUVIS GYDYTOJAS

1749 SO. HALSTED ST CHICAGO, ILL.

CORNER 18th STREET

Prekybos ir Kalbu

Dieninė ir MOKYKLA

Vakarine

MOKINAMA:

Angli kalba nuo pradžios iki aukščiausio lygio

Arithmetika

Algebra

Geometrija

Historija

Politiška Ekonomija

G. Leveskis, Vedėjas Mokyklos

3106 So. Halsted St., Chicago.

DU-KART NEDELINIS LAIKRASTIS
